

2020

KINDERBIJSLAG TOT EN MET STUDIEFINANCIERING

Een uitgave van

NVSNVL

De vereniging voor alle
begeleiders in het vo en mbo

Kinderbijslag t/m Studiefinanciering

Aart Hoogcarspel

NVS-NVL, 2020

NVSNVL

© De vereniging voor alle
begeleiders in het vo en mbo

VOORWOORD

Dit is de 52ste editie van 'Kinderbijslag t/m Studiefinanciering'. Veel informatie in deze uitgave is afkomstig van de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO) en de Sociale Verzekeringsbank (SVB) en afkomstig uit de wet- en regelgeving. In door DUO georganiseerde vergaderingen met decanen van o.a. de NVS-NVL, worden veel van de in 'Kinderbijslag t/m Studiefinanciering' opgenomen regelingen besproken. Deze vergaderingen zijn breder dan financieel; ook de schuldenproblematiek onder studenten, voorlichting aan studenten en digitale voorbereiding op een vervolgstudie zijn onderwerp van overleg. Het effect ervan is in de praktijk ook meteen zichtbaar. Zo is er voortvloeiend uit een vergadering in maart 2020 een onderzoekje uitgevoerd: hoe vinden VAVO-scholieren hun digitale weg in MijnDuo? Naar aanleiding van de resultaten hiervan, wordt de vraagstructuur van de site van DUO aangepast, zodat leerlingen zelfstandiger en beter hun weg kunnen vinden.

Mijn hartelijke dank gaat uit naar de medewerkers van DUO, die steeds beschikbaar zijn voor vragen over veranderingen en regelingen. Onduidelijkheden of onjuistheden bij de uitvoering van Studiefinanciering en Tegemoetkomingen kunnen aan de NVS-NVL gemeld worden en zullen dan in de vergaderingen ingebracht worden. In deze uitgave van 'Kinderbijslag t/m Studiefinanciering' zijn de bedragen en regelingen opgenomen voor het hele jaar 2020, dus óók die vanaf 1 augustus of 1 september 2020 gelden. Alle komende wijzigingen staan in hoofdstuk 9.

Voor vragen en opmerkingen:

Aart Hoogcarspel

T 038 850 39 00 (school)

E a.hoogcarspel@nvs-nvl.nl

Gegevens NVS-NVL:

Bureau NVS-NVL

T 030 6709670

E bureau@nvs-nvl.nl

W www.nvs-nvl.nl

Als pdf wordt 'Kinderbijslag t/m Studiefinanciering' gratis verstrekt aan alle leden van de NVS-NVL. Een gedrukt exemplaar is rechtstreeks bij auteur Aart Hoogcarspel te bestellen. De kosten inclusief verzendkosten bedragen € 18,00.

52ste druk

ISBN: 978-90-820525-7-2

Aan de inhoud van dit boekje kunnen geen rechten worden ontleend.

INHOUDSOPGAVE

Voorwoord	2
1. Inleiding en begrippen	4
2. Kinderbijslag en Kindgebonden Budget	9
3. Het voortgezet onderwijs: VWO-HAVO-MAVO/VMBO	16
– Gratis Schoolboeken	17
– Uitbestedingsregeling (besluit samenwerking VO-BVE / Rutte-regeling)	17
– Tegemoetkoming Scholieren	18
4. Het (middelbaar) beroepsonderwijs: MBO	24
– Studiefinanciering MBO <18 jaar (Reisvoorziening)	24
– MBO-studentenfonds	26
– Studiefinanciering Beroepsonderwijs	27
5. Het hoger onderwijs: HBO en WO	35
– Studiefinanciering HO (Leenstelsel)	35
– Oude stelsel van Studiefinanciering HO	43
6. Het gezamenlijk deel MBO en HO	47
– Regels (prestatie)beurs (inclusief Caribisch Nederland) ...	47
7. Tegemoetkoming Deeltijders	67
– Levenlanglerenkrediet	67
– Tegemoetkoming Deeltijders VAVO	68
– Tegemoetkoming en beurs leraren	70
8. Studeren in het buitenland (met Nederlandse Studiefinanciering) ...	73
9. Nieuwe regelingen	76
Trefwoordenregister	77

Niets uit deze uitgave mag worden veeleenvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopie of enige andere manier zonder voorafgaande toestemming van de NVS-NVL, T 030 6709670, E bureau@nvs-nvl.nl.

1. Inleiding en begrippen

Inleiding	4
Termijnen en deadlines	5
Nationaliteit	5
Verzamelinkomen	5
Zorgverzekering	6
De onderwijsbijdrage (les-, cursus- en collegegeld)	6
Klachten, bezwaar en beroep	7
Bezoekadressen DUO en SVB	7
Afkortingen	8

• Inleiding

Voor de financiering van de studie van *leerlingen VO*, *studenten MBO* en *studenten Hoger Onderwijs* zijn er, behalve de eigen financiële bijdrage, een aantal bronnen. Momenteel zijn er de volgende bronnen voor financiering van de studie:

1. **Jonger dan 18 jaar (en geen student): de ouder krijgt:**
 - onafhankelijk van inkomen: de *Kinderbijslag*
 - afhankelijk van inkomen: het *Kindgebonden budget*
2. **18 jaar en ouder in het voortgezet onderwijs en VAVO (niet MBO):**
de *Tegemoetkoming Scholieren*:
 - onafhankelijk van inkomen ouders de basistoelage.
 - afhankelijk van inkomen ouders tegemoetkoming in de schoolkosten.
3. **Jonger dan 18 jaar in het MBO:**
de *Studiefinanciering* (alleen Reisvoorziening en Regeling minima)
 - onafhankelijk van inkomen ouders het Studentenreisproduct
4. **18 jaar en ouder in het MBO:**
Studiefinanciering:
 - onafhankelijk van inkomen ouders de basisbeurs + reisvoorziening en rentedragende lening .
 - afhankelijk van inkomen ouders aanvullende beurs (=gift bij afstuderen). (de mbo-student op niveau 3 en 4 valt onder de prestatiebeurs)
5. **Student in het Hoger Onderwijs:**
Studiefinanciering:
 - onafhankelijk van inkomen ouders het Studentenreisproduct.
 - afhankelijk van inkomen ouders aanvullende beurs (=gift bij afstuderen).
 - onafhankelijk van inkomen ouders de lening (basislening en collegegeld krediet).
 - (in oude stelsel) onafhankelijk van inkomen ouders de basisbeurs - + reisvoorziening, rentedragende lening en collegegeldkrediet
6. **Deeltijdstudent en (soms) voltijdstudent >30 jaar:**
Levenlanglerenkrediet (ingegaan 1-8-2017)
Tegemoetkoming Deeltijders (VAVO)
Tegemoetkoming Leraren of Lerarenbeurs

De bovenstaande regelingen worden in deze volgorde in dit boekje behandeld.

• Termijnen en deadlines

Het proces van aanvragen en toekennen van Studiefinanciering neemt tijd in beslag. Een nieuwe aanvraag (via Mijn DUO op www.duo.nl, eventueel via formulier, aan te vragen via telefoon 050 599 77 55) kan daarom het beste rond 3 maanden van te voren gedaan worden. Voor MijnDUO is een DigiD nodig met sms-functie.

Voor de Tegemoetkomingen geldt dat een aanvraag maximaal 3 maanden te voren gedaan kan worden en uiterlijk gedaan moet zijn op 31 juli van het lopende schooljaar (voor 2019/20 kan nog tot 31 juli 2020 aangevraagd worden).

Anmelding voor een studie MBO moet plaatsvinden voor 1 april (nu eenmalig, vanwege de Covid-19 pandemie, opgeschoven naar 1 mei), dat is zo wettelijk geregeld.

Anmelding voor een studie Hoger Onderwijs moet bij www.studielink.nl en moet voor 1 mei (nu eenmalig 1 juni) gebeuren, dan is een plaats gegarandeerd bij 'vrije' studies.

Voor Decentrale Selectie varieert de aanmeldtermijn (zie Studiekeuze123.nl).

• Nationaliteit

Bij de toekenning van Tegemoetkoming of Studiefinanciering wordt onderscheid op grond van nationaliteit. Voorwaarde voor toekenning is Nederlander zijn of een verblijfsvergunning type II, III, IV of V hebben. Bij verblijfsvergunning type I of afkomst uit een EU/EER-land of Zwitserland is misschien ook Studiefinanciering of Tegemoetkoming scholieren mogelijk.

Zie hiervoor <https://duo.nl/particulier/studiefinanciering/voorwaarden.jsp>

• Verzamelinkomen

Het verzamelinkomen wordt vastgesteld door de belastingdienst. Het wordt gebruikt bij de berekening van o.a. het recht op aanvullende financiering.

Voor de Tegemoetkoming voor het schooljaar 2019/20 wordt naar het verzamelinkomen van 2017 gekeken, voor 2020/21 naar 2018 (het zg. peiljaar).

Bij Studiefinanciering wordt voor het kalenderjaar 2020 gekeken naar het verzamelinkomen van 2018.

N.B. de Studiefinanciering loopt per kalenderjaar.

Zijn de ouders **aangifteplichtig**, dan wordt uitgegaan van het verzamelinkomen van de ouder(s) zoals dat door de belastingdienst is vastgesteld. Het verzamelinkomen wordt door de DUO bij de belastingdienst opgevraagd. Het staat op de Aanslag Inkomstenbelasting.

Zijn de ouders **niet-aangifteplichtig**, dan wordt het belastbaar loon gebruikt als basis voor de berekeningen.

- **Zorgverzekering**

Iedere Nederlander is **verplicht verzekerd** voor ziektekosten. Kinderen tot 18 jaar betalen geen nominale premie. Boven de 18 jaar betaalt ieder de nominale premie van ongeveer € 1250 per jaar (met een eigen risico van € 385 per jaar). Naast de nominale premie betaalt ieder, die inkomen heeft, een bijdrage van 6,70% over de eerste € 57232 (voor het jaar 2020) van dat inkomen. Deze bijdrage wordt geheven via het salaris of via de Belastingdienst.

Voor ieder van 18 jaar en ouder is er de mogelijkheid een **zorgtoeslag** via de Belastingdienst aan te vragen. Deze zorgtoeslag hangt af van het inkomen en bedraagt voor het kalenderjaar 2020 maximaal € 1.250 voor iemand alleen en € 2.397 voor 2 partners samen.

Boven € 30481 (voor 1 persoon) en € 38945 (inkomen 2 partners samen) heeft men geen recht op zorgtoeslag. Bij een bruto inkomen (2 partners samen) van rond de € 21431 krijgt men de volledige toeslag.

Een militair en een gedetineerde krijgen hun zorgkosten van de overheid, betalen geen nominale premie en krijgen dus ook geen zorgtoeslag.

Voor verdere informatie: www.belastingdienst.nl.

In de Tegemoetkoming Scholieren is een tegemoetkoming voor de ziektekosten opgenomen.

- **De onderwijsbijdrage (Les-, cursus- en collegegeld)**

De onderwijsbijdrage is een vastgestelde bijdrage, die aan de overheid betaald moet worden voor het volgen van een studie. Er zijn 3 soorten onderwijsbijdrage:

Lesgeld: wettelijk lesgeld voor MBO en VAVO studenten van 18 jaar en ouder. Het bedrag wordt geïnd door de instelling, op grond van de inschrijving in BRON. Het bedrag voor 2020/21 is € 1.202,00.

Cursusgeld: wettelijk vastgestelde bijdrage voor deeltijders (afhankelijk van de cursus). Het bedrag wordt geïnd door de instelling.

Collegegeld: het (wettelijk vastgestelde) collegegeld voor studenten in het hoger onderwijs. Het bedrag wordt geïnd door de instelling. Er bestaan 2 soorten collegegeld: *Wettelijk collegegeld* (€ 2.143,00 voor 2020/21) en *instellingscollegegeld* (varieert per studie en per instelling).

Voor het eerste studiejaar (en bij lerarenopleidingen de eerste twee jaar) is het collegegeld de helft van het wettelijke collegegeld (€ 1.071,50)

Voor particuliere opleidingen wordt het te betalen bedrag door de opleiding zelf vastgesteld. Een eventuele tegemoetkoming is maximaal ter hoogte van de wettelijke bedragen (voor hoger onderwijs is een collegegeldkrediet mogelijk tot 5 maal het wettelijk collegegeld).

• Klachten, Bezwaar en Beroep

Bij een klacht over de **SVB** kan het betreffende kantoor gebeld worden. Men tracht een klacht direct af te handelen. Een klacht kan ook ingediend worden met het digitale klachtenformulier, dat op de site van de SVB staat.

Bij bezwaar tegen een beslissing van de SVB kan online bezwaar gemaakt worden via Mijn SVB. Ook kan schriftelijk bezwaar gemaakt worden.

In een bezwaarschrift staan:

- Naam, adres, telefoonnummer en BSN of registratienummer, datum en ondertekening;
- over welke beslissing van de SVB het gaat;
- waarom men het oneens is met de beslissing;
- wat de SVB zou moeten beslissen

Op de envelop in de linkerbovenhoek staat 'Bezwaarschrift'. Het bezwaarschrift gaat altijd naar het kantoor van de SVB dat de beslissing heeft genomen.

Verzend het bezwaarschrift aangetekend en bewaar een kopie.

Bij ontevredenheid over **DUO** is de eerste stap contact opnemen. Dit kan telefonisch, via facebook (werkdagen 9-17 uur) of een bezoek (na afspraak).

Bij *bezwaar* tegen een beslissing van DUO wordt een bezwaarschrift gestuurd. Zie: <https://www.duo.nl/particulier/oneens-met-duo/bezwaar-maken.jsp>

Een bezwaarschrift tegen een beslissing van DUO bevat:

- naam, adres, telefoonnummer, e-mailadres, BSN;
- datum en handtekening;
- kopie beslissing of beschrijving inhoud van de beslissing waartegen bezwaar is;
- als een besluit niet is ontvangen, een kopie aanvraag, wijziging of verzoek;
- redenen van bezwaar

Sturen (aangetekend) naar: Dienst Uitvoering Onderwijs, afdeling Bezwaar en Beroep, Postbus 50081, 9702 EA Groningen.

Tegen een beslissing op een bezwaarschrift kan *in beroep* gegaan worden. Zie hiervoor: <https://duo.nl/particulier/oneens-met-duo/in-beroep-gaan.jsp>

Bij een *klacht* bv. over de behandeling door een medewerker van DUO kan een klachtenformulier worden ingevuld (<https://www.duo.nl/particulier/oneens-met-duo/een-klacht.jsp>) en opgestuurd naar Klachtenfunctionaris DUO, Antwoordnummer 392, 9700 VB Groningen. Er is ook de mogelijkheid om online een Klachtenformulier in te vullen. De klachtafhandeling en tevredenheid daarover wordt door DUO nauwkeurig in de gaten gehouden.

Bezwaar maken of in beroep gaan moet plaatsvinden binnen een termijn van 6 weken na de beslissing.

• Bezoekadressen SVB en DUO

Voor bezoek/direct contact met een medewerker heeft de **SVB** in 8 gemeenten een balie op het stadskantoor. In de gemeenten Almere, Amsterdam, Breda, Enschede, Leeuwarden, Maastricht, 's-Hertogenbosch en Utrecht kunt u een afspraak maken met een medewerker. De vraag wordt dan aan de gemeentebalie besproken. Het aantal gemeenten zal in de toekomst uitgebreid worden.

Verder is contact mogelijk via WhatsApp, online en per telefoon. Voor een brief zijn ook de postadressen van de vestigingen te vinden (zie www.svb.nl, doorzoeken via contact, kinderbijslag, Adressen).

Er is een aantal bezoekadressen van **DUO**: servicekantoren of –balies: deze zijn in Almere, Amsterdam, Arnhem, Breda, Den Bosch, Eindhoven, Enschede, Groningen, Leeuwarden, Maastricht, Rotterdam, Utrecht en Zwolle.

Bezoek is alleen mogelijk na het online maken van een afspraak:

<https://duo.nl/particulier/footer/contact/bezoeken/>

Voor een ingewikkeld probleem is het aan te raden, dat met een medewerker op een servicekantoor of -balie te bespreken.

• Afkortingen

AD	Associate Degree (2-jarige opleiding in HBO)
BBL	beroepsbegeleidende leerweg
BOL	beroeps-opleidende leerweg
BVE	beroepsonderwijs en volwassenen educatie
BRON	basisregistratie onderwijsnummer
BRP	basisregistratie personen
BSN	Burgerservicenummer
CN	Caribisch Nederland (Bonaire, Saba en St. Eustatius)
CRIHO	centraal register inschrijvingen hoger onderwijs
CROHO	centraal register opleidingen hoger onderwijs
DUO	Dienst Uitvoering Onderwijs (uitvoering Tegemoetkomingen en Studiefinanciering)
EER	Europese Economische Ruimte
EU	Europese Unie
HAVO	hoger algemeen voortgezet onderwijs
HBO	hoger beroepsonderwijs
HO	hoger onderwijs (HBO en WO)
KB	kinderbijslag
MBO	middelbaar beroepsonderwijs
OCW	(Ministerie van) Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
ROC	Regionaal Opleidingen Centrum
RMC	Regionaal Meld- en Coördinatiepunt Voortijdig Schoolverlaten
SVB	Sociale Verzekeringsbank
UWV	Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen
VAVO	Voortgezet Algemeen Volwassenen Onderwijs
VMBO	Voorbereidend Middelbaar Beroeps Onderwijs
VO	Voortgezet Onderwijs
VOB	veronderstelde ouderlijke bijdrage
VWO	Voorbereidend Wetenschappelijk Onderwijs
WHW	Wet op het hoger en wetenschappelijk onderwijs
WiW	Wet inschakeling werkzoekenden
WO	wetenschappelijk onderwijs
WSF 2000	Wet studiefinanciering 2000
WTOS	Wet Tegemoetkoming Onderwijsbijdrage en Schoolkosten

2. KINDERBIJSLAG EN KINDGEBONDEN BUDGET

Kinderbijslag

Wie heeft recht op kinderbijslag?	9
Kinderen van 16 en 17 jaar	10
Dubbele Kinderbijslag in 2 gevallen	10
Uit- of thuiswonend kind; 1 of 2 x kinderbijslag.....	11
Bedragen en uitbetaling.....	11
Peiling gezinsomstandigheden.....	12
Kinderbijslag aanvragen	12
Bijverdienen en kinderbijslag.....	13

Kindgebonden Budget

Hoe werkt Kindgebonden budget	14
Voorwaarden	14
In belangrijke mate onderhouden	15
De bedragen	15
Begin en einde Kindgebonden budget	15

Kinderbijslag

• Wie heeft recht op kinderbijslag?

Elke in Nederland wonende en/of werkende ouder heeft recht op kinderbijslag voor zijn (aangehuwd) kind dat jonger is dan 16 jaar. Als het kind niet thuis woont (4 nachten p/w elders overnacht), moet de ouder € 433,00 of meer per kwartaal bijdragen in de onderhoudskosten.

Er is ook recht op kinderbijslag voor een pleegkind als dit kind wordt opgevoed en onderhouden als ware het een eigen kind.

Voor het kind van 16 of 17 jaar, dat overdag onderwijs volgt of een startkwalificatie heeft behaald (en verder studeert of naar school gaat) of daarvan is vrijgesteld, heeft de ouder ook recht op kinderbijslag.

Gaat een kind jonger dan 18 jaar naar het HO dan krijgt dit kind per 1 september (na aanvraag) Studiefinanciering. **Met ingang van 1 januari 2020 blijft het recht op Kinderbijslag bestaan, tot de leeftijd van 18 jaar.**

Kinderen in het MBO kunnen onder 18 jaar al wel het Studentenreisproduct aanvragen, maar Studiefinanciering gaat nog steeds per kwartaal in (Dus na de 18^e verjaardag op 1 oktober, 1 december, 1 april of 1 juli).

- **Kinderen van 16 en 17 jaar**

Voor kinderen van 16 en 17 jaar geldt, dat de ouder kinderbijslag krijgt, als het kind:

- overdag op school zit en bezig is met het behalen van een startkwalificatie, of
- is vrijgesteld van behalen van startkwalificatie (bv. door ziekte of handicap), of
- een startkwalificatie heeft behaald en verder onderwijs (ook hoger onderwijs) volgt.

De regel is, dat een kind tot het 18^e jaar onderwijs moet volgen om een startkwalificatie te halen. Een startkwalificatie is een Havo- of Vwo-diploma of een MBO-diploma vanaf niveau 2. De voorwaarde voor kinderbijslag is, dat het kind is ingeschreven op een school, waarmee het een startkwalificatie kan halen.

Dat kan ook een BBL-opleiding (werken en leren) in het MBO zijn. Het kind moet wel alle onderwijsactiviteiten, zoals les, stage en praktijklessen, doen.

Na het 18^e jaar blijft het RMC een jongere t/m 23 jaar begeleiden tot een startkwalificatie is behaald.

- **Dubbele Kinderbijslag in 2 gevallen**

Uitwonendheid

Dubbele Kinderbijslag bij uitwonend zijn kan alleen in de volgende gevallen:

- het kind volgt een zeldzame opleiding, een topsport (LOOT)opleiding, een dans- of muziek (DAMU)opleiding of VMBO voor de Rijn-, binnen- en kustvaart, op meer dan 25 km van huis.
- het kind volgt een opleiding en de ouder heeft een reizend beroep of woont in een afgelegen gebied.
- het kind volgt een opleiding en de ouder werkt ‘in het algemeen belang’ buiten Nederland (bv. EU, NAVO).
- het kind is vanwege ziekte of handicap uitwonend.

Hierbij wordt rekening gehouden met de bijdrage van de ouder aan het onderhoud van het kind en het inkomen van het kind zelf.

Intensieve zorg

Als een thuiswonend kind van 3 t/m 17 jaar intensieve zorg nodig heeft, kan recht bestaan op dubbele Kinderbijslag. Het Centrum Indicatiestelling Zorg (CIZ) geeft hierover een advies af, op verzoek van de SVB.

Onder voorwaarden is een extra eenmalige jaarlijkse tegemoetkoming mogelijk van € 2.163,22 (bedrag 2020).

• Uit- of thuiswonend kind; 1 of 2 x kinderbijslag

Het aantal malen kinderbijslag dat een ouder voor een uitwonend kind ontvangt is afhankelijk van het netto inkomen van het kind en bijdrage van de ouder in de onderhoudskosten van het kind.

Geen kinderbijslag

Er is geen recht op kinderbijslag, als de ouder voor het *uitwonend* kind minder dan € 433,00 per kwartaal van de totale studiekosten, reiskosten en kosten voor levensonderhoud voor dit kind bijdraagt.

Eenmaal kinderbijslag

De ouder heeft voor zijn kind recht op eenmaal kinderbijslag in de volgende gevallen:

- Het kind van 0 t/m 15 jaar is thuiswonend (inkomen van het kind heeft geen invloed)
- Het thuiswonend kind van 16 of 17 jaar studeert voor een startkwalificatie, is daarvan vrijgesteld of heeft deze behaald en is schoolgaand.
- Het kind is uitwonend en schoolgaand, en de ouder draagt minstens € 433,00 per kwartaal bij aan het onderhoud.

Tweemaal kinderbijslag

De ouder heeft voor zijn kind recht op tweemaal kinderbijslag in de volgende gevallen:

- Het kind is vanwege een studie (zie boven) of ziekte en/of handicap uitwonend én de ouder draagt meer dan € 1.149,00 per kwartaal in de kosten voor levensonderhoud bij. Hieronder vallen schoolkosten, reiskosten en kosten voor de dagen dat het kind wel thuis is.
Het kind is thuiswonend, tussen 3 en 17 jaar en heeft intensieve zorg nodig (bevestigd door een CIZ-advies).

• Bedragen en uitbetaling

Bij de berekening van de hoogte van de kinderbijslag wordt uitgegaan van:

1. de leeftijd van het kind
2. het aantal malen (1x of 2x) kinderbijslag voor het kind

Kinderbijslagbedragen per kwartaal

TABEL Kinderbijslag		
leeftijd van de kinderen		
0 t/m 5 jaar	6 t/m 11 jaar	12 t/m 17 jaar
€ 221,49	€ 268,95	€ 316,41

De kinderbijslag is een gift. De ontvangen kinderbijslag is belastingvrij.

De uitbetaling van de kinderbijslag vindt elk kwartaal automatisch plaats, na afloop van het kwartaal.

- **Peiling gezinsomstandigheden**

De peiling van de gezinsomstandigheden, zoals het eerder genoemde uitwonend zijn, en onderstaande zaken, vindt plaats op de eerste dag van een kwartaal. Wijzigingen die invloed kunnen hebben op de kinderbijslag moeten binnen 4 weken aan de SVB zijn doorgegeven. Wijzigen kan online (met DigiD), telefonisch of d.m.v. een gedownload formulier. Bij niet op tijd doorgeven van wijzigingen kan een maatregel (minstens € 25,00) of boete (terugbetalen van te veel ontvangen KB + boete ter hoogte van te veel ontvangen KB) volgen.

Wonen in het buitenland

Recht op kinderbijslag vervalt als de ouder en/of kind in een land buiten Nederland woont, waarvoor geen export van kinderbijslag mogelijk is. Naar alle EU/EER en verdragslanden is export mogelijk.

Voor een aantal landen geldt het woonlandbeginsel. Dit betekent, dat de Kinderbijslag een ander bedrag is, in verhouding met de kosten van levensonderhoud in dat land. Op de volgende website pagina:

<https://www.svb.nl/nl/kinderbijslag/buiten-nederland/kinderbijslag-als-uw-kind-buiten-nederland-woont>

kan men een land invullen en krijgt dan een direct percentage en bedragen te zien.

De ouder werkt in het buitenland

Is een ouder in dienst van een buitenlands bedrijf en werkt hij in het buitenland dan valt hij onder de kinderbijslagregeling(en) van dat land; werkt hij echter voor een Nederlands bedrijf in het buitenland (op detacheringsbasis) dan valt hij onder de Nederlandse Wet Kinderbijslag. Hier geldt ook het woonlandbeginsel.

Gescheiden ouders

In het algemeen heeft de ouder die de kinderalimentatie ontvangt, recht op de kinderbijslag. Bij co-ouderschap ontvangen beide ouders elk de helft van de kinderbijslag tenzij de ouders anders met de SVB hebben afgesproken.

De weigerachtige ouder

Weigert een ouder zijn kind te onderhouden dan ontvangt deze ouder geen kinderbijslag voor dit kind. In de praktijk komt dit o.a. voor wanneer het kind tegen de wens van de ouder niet meer thuis woont.

- **Kinderbijslag aanvragen**

Voor een kind dat in Nederland is geboren, is het aanvragen van kinderbijslag heel eenvoudig. Na de aangifte van de geboorte bij de gemeente geeft de gemeente dat door aan de SVB. Deze stuurt dan binnen 3 tot 6 weken een brief. Daarmee kan de aanvraag online op Mijn SVB gedaan worden. Voor online aanvragen is wel DigiD nodig.

Bij het krijgen van een tweede of volgend kind in Nederland, past de SVB de kinderbijslag automatisch aan.

Er komt een brief waarin het nieuwe bedrag staat.

In bepaalde gevallen, o.a. bij vestiging in Nederland, vraagt de ouder zelf zo spoedig mogelijk kinderbijslag aan door via Mijn SVB (op de site www.svb.nl) een aanvraag te doen.

- **Bijverdienen en Kinderbijslag**

Tot 16 jaar was er al geen limiet aan het bijverdienen van een kind, naast Kinderbijslag voor de ouders.

Nu staat het volgende op de site van de SVB:

Vanaf 1 januari 2020 mag een kind onbeperkt bijverdienen. Er zijn geen extra regels meer voor kinderen van 16 of 17 jaar.

U hoeft ook niet meer aan ons door te geven als uw kind inkomen heeft of als het inkomen verandert.

Daarmee zijn de regels voor bijverdienen en zomervakantiewerk vervallen.

Kindgebonden Budget

Het Kindgebonden Budget is, net als de Kinderbijslag, een bijdrage in de kosten voor kinderen onder de 18 jaar.

Hierbij tellen het inkomen van de ouders en het aantal kinderen jonger dan 18 jaar mee. Hoe meer kinderen iemand heeft, des te hoger het kindgebonden budget kan zijn.

Het Kindgebonden Budget voor kinderen van 16 en 17 jaar is hoger en er is een toeslag voor alleenstaande ouders. Hoeveel het Kindgebonden Budget is, staat in de tabel verderop onder het kopje Bedragen.

• Hoe werkt kindgebonden budget

Na aangifte van de geboorte van een 1^e kind stuurt de Sociale Verzekeringsbank (SVB) een aanvraagformulier kinderbijslag. Na aanvraag van kinderbijslag beslist de SVB binnen 8 weken en stuurt daarover bericht.

De belastingdienst krijgt de gegevens vervolgens van de SVB. Binnen 8 weken daarna bepaalt de belastingdienst het recht op kindgebonden budget. Er volgt een 'voorschotbeschikking'. Hierop staat het bedrag van het kindgebonden budget. Dan start ook de uitbetaling.

Van sommige groepen mensen zijn er te weinig gegevens om automatisch te bepalen of ze kindgebonden budget krijgen. Bijvoorbeeld omdat ze geen huur- of zorgtoeslag krijgen. Zij kunnen bij de belastingdienst een aanvraagformulier aanvragen of downloaden.

Het aanvragen van het kindgebonden budget hoeft maar 1 keer te gebeuren, de voorschotbeschikking voor het volgende jaar komt automatisch.

Een bedrag onder € 24 wordt niet betaald, een bedrag tussen de € 24 en € 60 in 1 keer en een bedrag boven € 60 wordt per maand betaald.

De 'Beschikking Definitieve Berekening' komt, als het definitieve jaarinkomen over een bepaald jaar bekend is. Dat kan een extra uitkering of een terugbetaling opleveren.

Voor meer informatie: raadpleeg www.belastingdienst.nl onder toeslagen.

• Voorwaarden

Om kindgebonden budget te krijgen, zijn er de volgende voorwaarden:

- De ouder heeft 1 of meer kinderen jonger dan 18 jaar.
- De ouder krijgt kinderbijslag. Als het kind 16 of 17 jaar is en de ouder ontvangt geen kinderbijslag, dan moet de ouder het kind 'in belangrijke mate onderhouden'. Het *toetsingsinkomen* van de ouder of dat van ouder en toeslagpartner samen is niet hoger dan ongeveer € 52500 (bij 2 kinderen).
- Het *vermogen* blijft onder de grens (één ouder € 116.613, 2 ouders € 147.459).

Voor co-ouders, samengesteld gezin, die met kind bij ouders inwonen en ouders, die wonen of werken in het buitenland zijn aanvullende regels.

- **In belangrijke mate onderhouden**

Hierbij gelden dezelfde regels en bedragen als bij de Kinderbijslag voor 16- en 17 jarigen.

Van onderhoud in belangrijke mate is sprake, als

- de ouder minimaal € 433,00 per kwartaal bijdraagt in het levensonderhoud
(de bijverdiensten van een kind dat Kinderbijslag krijgt zijn, vanaf 1-1-2020 niet nmeer van invloed)

- **De bedragen**

Het maximale kindgebonden budget staat in onderstaande tabel in euro's.

Kindgebonden budget			bij ± max. inkomen
aantal kind.	per jaar	per maand	
1	1185	99	38000
2	2190	183	52500
3	2487	207	57000
4	2784	232	61500
elk volgend	297	25	+4300
extra 12-16	243	20	+3500
extra 16-17	434	36	+6300
extra alleen- staande ouder	3190	266	+46500

Het maximale bedrag wordt verkregen bij een toetsingsinkomen tot € 21431,00.

Het toetsingsinkomen is het verzamelinkomen van het afgelopen jaar vermeerderd of verminderd met de verwachte verandering van dit jaar.

Het maximale inkomen waarbij nog recht bestaat op het kindgebonden budget is in de tabel opgenomen.

Rond de 20^e van een maand wordt het bedrag voor volgende maand uitbetaald.

Na afloop van een belastingjaar wordt het definitieve recht op Kindgebonden Budget bepaald aan de hand van het verzamelinkomen.

- **Begin en einde van het kindgebonden budget**

Het kindgebonden budget begint vanaf de maand nadat het eerste kind geboren is of tot het huishouden is gaan behoren (pleeg- of adoptiekind).

Is het eerste kind op 5 mei geboren? Dan bestaat er recht op kindgebonden budget vanaf juni.

De kindgebonden budget stopt de maand nadat het jongste kind 18 jaar is geworden.

3. HET VOORTGEZET ONDERWIJS **VWO - HAVO – MAVO/VMBO**

Gratis schoolboeken

Welke lesmaterialen zijn gratis?	17
--	----

Uitbestedingsregeling (besluit samenwerking VO-BVE / Rutte-regeling)

De routes	17
Gevolgen voor tegemoetkoming of studiefinanciering.....	17
Gevolgen voor kinderbijslag en kindgebonden budget.....	18
Alvast studeren	18

Tegemoetkoming Scholieren

Hoe zit de Tegemoetkoming scholieren in elkaar	19
Tegemoetkoming scholieren-ouder en partner	19
De basistoelage	19
Tegemoetkoming in de schoolkosten	20
Tegemoetkoming in de onderwijsbijdrage (lesgeld)	20
Maximale Tegemoetkoming Scholieren (gewoon VO).....	20
Voorbeeld berekening bij hoger verzamelinkomen	21
De maximale Tegemoetkoming Scholieren (VAVO).....	21
Aanvragen van de Tegemoetkoming scholieren	22
Spijbelende (ongeoorloofd afwezige) scholieren	22
De scholier met bijzondere omstandigheden	22
Bijverdienen en de Tegemoetkoming Scholieren.....	23
Verlegging peiljaar	23
Wijzigingen	23
Aangewezen instellingen	23

Gratis schoolboeken

Schoolboeken en lesmateriaal zijn gratis voor scholieren in het voortgezet onderwijs. De scholen doen of regelen de inkoop. Boeken en lesmateriaal zijn vervolgens gratis voor ouders en leerlingen.

Deze maatregel geldt voor het voortgezet onderwijs, met inbegrip van de door het VO aan het VAVO uitbestede leerlingen.

Studenten in het MBO en leerlingen, rechtstreeks bij het VAVO ingeschreven, hebben geen recht op gratis schoolboeken.

• Welke lesmaterialen zijn gratis?

De volgende lesmaterialen zijn gratis:

- leerboeken, werkboeken, project- en tabellenboeken
- examentrainingen en -bundels
- eigen lesmateriaal van de school, bijbehorende cd's en/of dvd's
- de (toegangs)kosten van digitaal lesmateriaal dat de school voorschrijft in één specifiek leerjaar

Ondersteunende materialen zoals atlassen, woordenboeken, agenda, laptop en sportkleding zijn niet gratis, omdat het geen informatiedragers zijn, of door meerdere kinderen uit een gezin gebruikt kunnen worden en dus niet persoonsgebonden zijn.

Uitbestedingsregeling (BESLUIT SAMENWERKING VO-BVE)

Op 1 januari 2006 is het 'Besluit samenwerking vo-bve' in werking getreden. Dat besluit maakt het mogelijk, dat voortgezet onderwijs leerlingen worden uitbesteed aan (MBO of) VAVO. Er is een aantal verschillende 'routes' van uitbesteding, elk voor een specifieke leerlingengroep (zie hieronder).

Ook leerlingen, die al een diploma hebben, kunnen via uitbesteding een hoger diploma halen. (Zie voor uitgebreide informatie de brochure 'Nog meer ruimte voor samenwerking VO-MBO', te vinden op Vavoscholen.nl,

<https://www.vavoscholen.nl/wp-content/uploads/2016/03/Nog-meer-ruimte-voor-samenwerking-vo-BVE-verbeterde-versie.pdf>).

• De routes

- Route 1: uitbesteding van deel van programma van vo-leerling aan andere vo-school;
- Route 2: uitbesteding van vo-leerling aan bve-instelling voor een deel van de tijd;
- Route 3: overdracht van bekostigingsmiddelen bij tussentijdse overstap naar ander vo of naar ROC;
- Route 4: uitbesteding van vo-leerling aan voortgezet volwassenenonderwijs (vavo); *voltijd* uitbesteding: van leerling (met of zonder een diploma) aan vavo. De uitbesteding geldt voor de resterende cursusduur + 1 jaar. Voor leerlingen van 18 jaar en ouder mag dit alleen als het aansluitend aan de vorige opleiding wordt gedaan (in jargon: de leerling zit ononderbroken op het VO). *deeltijd* uitbesteding: van een gezakte examenleerling aan vavo voor het sprokkelen van de nog te behalen vakken, als profielwisselaar of profielverbeteraar (voor 1 jaar).

- **Gevolgen voor Kinderbijslag en Kindgebonden Budget**

De leerling <18 jaar in een van de routes 1 t/m 4 blijft voltijd leerling en voldoet daarmee aan de voorwaarden voor Kinderbijslag en Kindgebonden Budget. Een gezakte leerling >18, die volgens route 4 uitbesteed wordt (en een deeltijdpakket doet), volgt onderwijs om een startkwalificatie te behalen en voldoet daarmee aan de norm voor Kinderbijslag en Kindgebonden Budget.

- **Gevolgen voor Tegemoetkoming of Studiefinanciering**

Voor leerlingen van *18 jaar en ouder* geldt het volgende:

Leerlingen uitbesteed via route 1 en 2 krijgen Tegemoetkoming Scholieren.

Leerlingen in route 3, die bij een ROC worden ingeschreven, vallen daarmee onder Studiefinanciering MBO.

Leerlingen in route 4 zijn (en blijven) *ingeschreven bij het VO* en daarmee hebben zij recht op Tegemoetkoming Scholieren. Op de Aanvraag vullen zij bij 'school van inschrijving' de **uitbestedende VO-school** in en kruisen (bij vraag 4.3) aan: *Ik val onder het Besluit samenwerking VO-BVE*.

- **Alvast Studeren**

Bij een aantal HBO's en een enkele universiteit is het mogelijk om als gezakte examenkandidaat toch al te beginnen met een studie. De inschrijving is dan als *cursist* (dus *niet* als student), kost € 1500 á € 2000 en geeft *geen recht op studiefinanciering*. In de avonduren haalt deze student dan, via uitbesteding door het VO, zijn diploma. De ouders van deze student komen dan wel in aanmerking voor Kinderbijslag en Kindgebonden Budget (< 18 jaar) of de student komt in aanmerking voor Tegemoetkoming Scholieren (> 18 jaar).

Tegemoetkoming Scholieren

Deze tegemoetkoming is bedoeld voor scholieren vanaf 18 jaar in voortgezet onderwijs (VO) in Nederland. De tegemoetkoming gaat in op de 1^e dag van het kwartaal na het kwartaal waarin de leerling 18 jaar is geworden en duurt maximaal t/m de maand waarin de leerling 30 jaar wordt. VO is in dit verband:

- VMBO (MAVO), HAVO, VWO (atheneum en gymnasium)
- (voortgezet) speciaal onderwijs.
- Voltijd VAVO en aangewezen onderwijs (zie einde hoofdstuk)

N.B. Een scholier, die door zijn school voor deeltijd (enkele vakken) is uitbesteed aan het VAVO, heeft door zijn inschrijving in het voortgezet onderwijs recht op Tegemoetkoming Scholieren (zie hierboven, Uitbestedingsregeling).

Als de scholier recht heeft op Tegemoetkoming Scholieren, ontvangt de ouder **geen Kinderbijslag** meer voor dit kind.

De Tegemoetkoming Scholieren is een **gift** en de leerling mag **onbeperkt bijverdienen**.

Er is geen recht op Tegemoetkoming Scholieren als de leerling recht heeft op Studiefinanciering of zijn recht op Studiefinanciering heeft opgebruikt.

• Hoe zit de Tegemoetkoming Scholieren in elkaar

De Tegemoetkoming scholieren bestaat uit:

- de basistoelage
- de tegemoetkoming in de schoolkosten, zonder boekengeld, *in regulier VO* of de tegemoetkoming in de schoolkosten, met boekengeld, *overig VO* (hierin is ook een tegemoetkoming voor de ziektekosten verwerkt)
- extra tegemoetkoming bij VAVO en aangewezen instellingen: tegemoetkoming in het lesgeld.

De basistoelage is *onafhankelijk* van het verzamelinkomen van de ouder en diens partner.

De (aanvullende) tegemoetkomingen zijn *wel afhankelijk* van het gezamenlijk verzamelinkomen van de ouder (zie definitie hieronder) en diens partner.

• Tegemoetkoming Scholieren-ouder en partner

Onder de "Tegemoetkoming scholieren-ouder" wordt verstaan:

- de ouder die Kinderbijslag ontving voordat het kind 18 jaar was of
- de wettelijk vertegenwoordiger.

Onder partner wordt in het schooljaar 2020/21 verstaan:

- degene met wie de Tegemoetkoming Scholieren-ouder in 2020 langer dan een halfjaar gehuwd was en niet duurzaam gescheiden leefde of
- degene met wie de Tegemoetkoming Scholieren-ouder in 2020 langer dan een halfjaar ongehuwd een gezamenlijke huishouding voerde.

Er wordt uitgegaan van het gezamenlijk verzamelinkomen van twee jaar geleden van de ouder en diens huidige partner.

Grootouders, ouders, broers, zusters en kinderen van de ouder zijn geen partner.

• De basistoelage

Onafhankelijk van het verzamelinkomen van de (adoptief) ouder(s) ontvangt elke scholier van 18 jaar of ouder de basistoelage:

maandelijkse basistoelage (gift)	vwo/havo/overig/ (v)speciaal onderwijs
	t/m 31/12/20
thuiswonend	117,20
uitwonend	273,26

De basistoelage uitwonenden wordt alleen verstrekt als het adres van de ouder volgens de BRP (Basis Registratie Personen) afwijkt van het adres van de scholier. De ouder ontvangt, via de scholier, een formulier (KP) van de DUO waarin hij verklaart dat het kind daadwerkelijk uitwonend is.

• Tegemoetkoming in de schoolkosten

De ouderafhankelijke tegemoetkoming in de schoolkosten wordt naast de basis-toelage uitbetaald. Deze tegemoetkoming in de schoolkosten bestaat uit bedragen voor studiebehoeften (geen boeken) en ziektekosten.

Tegemoetkoming in de schoolkosten				per maand	
Verzamelinkomen ouders			in:	onderbouw	bovenbouw
t/m	31-07-20	35.318,33	2017	81,25	88,95
per	01-08-20	36.088,27	2018	82,64	90,47

De scholieren in het (voortgezet) *speciaal* onderwijs ontvangen geen tegemoetkoming in de schoolkosten omdat de school de leermiddelen en boeken verstrekt! Deze leerlingen kunnen wel het deel, dat bedoeld is als tegemoetkoming in de ziektekosten, ontvangen (€ 54,89 vanaf augustus 2020).

• Tegemoetkoming in de onderwijsbijdrage (lesgeld)

Deze tegemoetkoming geldt alleen nog voor scholieren in het VAVO en in het aangewezen (niet-bekostigd) onderwijs (bv. Luzac, zie lijst aan einde van hoofdstuk)

tegemoetkoming in het lesgeld				
Verzamelinkomen ouders			in:	p/maand
t/m	31-07-20	35.318,33	2017	97,33
per	01-08-20	36.088,27	2018	100,17

• Maximale Tegemoetkoming Scholieren (gewoon VO)

Voor het schooljaar 2019/20:

Verzamelinkomen ouder in		2017	ten hoogste	35.318,33
Max.Tgk.Scholieren t/m 31 juli 2020	<i>thuiswonend</i>		<i>uitwonend</i>	
	onderbouw	bovenbouw	onderbouw	bovenbouw
basistoelage	117,20	117,20	273,26	273,26
schoolkosten	81,25	88,95	81,25	88,95
Totaal	198,45	206,15	354,51	362,21

geldt voor regulier voortgezet onderwijs (ook scholieren via uitbesteding)

Voor het schooljaar 2020/21:

Verzamelinkomen ouder in		2018	ten hoogste	36.088,27
Max.Tgk.Scholieren per 1 aug. 2020	<i>thuiswonend</i>		<i>uitwonend</i>	
	onderbouw	bovenbouw	onderbouw	bovenbouw
basistoelage	117,20	117,20	273,26	273,26
schoolkosten	82,64	90,47	82,64	90,47
Totaal	199,84	207,67	355,90	363,73

geldt voor regulier voortgezet onderwijs (ook scholieren via uitbesteding)

Het bedrag voor de tegemoetkoming schoolkosten kan (gedurende het schooljaar) iets verhoogd worden, als het ziektekostendeel daarvan wordt verhoogd.

• Voorbeeld berekening bij hoger verzamelinkomen

Is het verzamelinkomen van de ouder(s) hoger dan € 35.318,33, neem dan het verschil van het inkomen en dit grensbedrag. Van dit verschil wordt 30% genomen en dat is dan het kortingsbedrag.

Verzamelink. 2017	Vader:	18.000,00	
	Moeder:	19.000,00	37.000,00
Verzamelinkomen is hoger dan het grensbedrag			<u>35.318,33</u>
	het verschil is:		1.681,67
Het kortingsbedrag is 30% van verschil:			<u>504,50</u> p/jaar
Het kortingsbedrag per maand (:12)			<u>42,04</u> p/maand

Dit gezin heeft twee kinderen, Babet en Tessa van resp. 15 en 18 jaar. Nu wordt de Tegemoetkoming Schoolkosten van de Tegemoetkoming Scholieren van Tessa met € 42,04 per maand gekort (voor Babet kan vermoedelijk Kindgebonden Budget ontvangen worden).

• De maximale Tegemoetkoming Scholieren (VAVO)

In het VAVO en het aangewezen particulier (niet door overheid bekostigd) onderwijs zijn geen gratis boeken en is wel lesgeld of (instellings-)cursusgeld verschuldigd. Voor deze soorten onderwijs is er een ander bedrag voor de schoolkosten en is er tegemoetkoming voor het lesgeld.

Voor het schooljaar 2019/20:

Max.Tgk.Scholieren t/m 31 juli 2020	Verzamelinkomen ouder in 2017		ten hoogste 35.318,33	
	<i>thuiswonend</i>		<i>uitwonend</i>	
	onderbouw	bovenbouw	onderbouw	bovenbouw
basistoelage	117,20	117,20	273,26	273,26
schoolk. + boeken	111,24	118,99	111,24	118,99
lesgeld	97,33	97,33	97,33	97,33
Totaal	325,77	333,52	481,83	489,58

geldt voor particulier voortgezet onderwijs en VAVO (dit kent alleen bovenbouw)

Voor het schooljaar 2020/21:

Max.Tgk.Scholieren ing. 1 aug. 2020	Verzamelinkomen ouder in 2018		ten hoogste 36.088,27	
	<i>thuiswonend</i>		<i>uitwonend</i>	
	onderbouw	bovenbouw	onderbouw	bovenbouw
basistoelage	117,20	117,20	273,26	273,26
schoolk. + boeken	113,14	121,02	113,14	121,02
lesgeld	100,17	100,17	100,17	100,17
Totaal	330,51	338,39	486,57	494,45

geldt voor particulier voortgezet onderwijs en VAVO (dit kent alleen bovenbouw)

Het bedrag voor de tegemoetkoming schoolkosten kan eventueel iets verhoogd worden, als het zorgtoeslagdeel daarvan wordt verhoogd.

• Aanvragen van de Tegemoetkoming Scholieren

Het aanvragen wordt gedaan in MijnDUO (met DigiD met sms-functie).

Het kan ook met een formulier (<https://duo.nl/images/aanvraag-tegemoetkoming-scholieren.pdf>), liefst 3 maanden voor aanvang van het schooljaar (of voor de 18^e verjaardag).

De Tegemoetkoming Scholieren wordt bij later aanvragen (wel voor 31 juli) met terugwerkende kracht tot begin van het schooljaar uitbetaald.

Attentie:

Wordt een aanstaande wo- of hbo-student in het tweede kwartaal 18 jaar, dan vraagt hij bij voorkeur 3 maanden voor het kwartaal waarin hij 18 jaar is de Tegemoetkoming Scholieren **met overbrugging** aan. Tevens schrijft hij zich via www.studielink.nl in voor zijn vervolgopleiding en vraagt bij DUO Studiefinanciering aan. Hij krijgt dan recht op

1. Overbrugging Tegemoetkoming Scholieren van 1 juli tot 1 september én
2. Studiefinanciering vanaf 1 september.

• Spijbelende (ongeoorloofd afwezige) scholieren

Na 8 weken ongeoorloofde afwezigheid stopt de Tegemoetkoming Scholieren. De uitbetaalde Tegemoetkoming Scholieren wordt omgezet in een rentedragende lening. De school waarschuwt de scholier na 5 weken spijbelen. Reageert hij niet dan meldt de school dit na 3 weken met het MA-formulier aan DUO (afwezig zonder geldige reden).

Bij ziekte en bij bijzondere familieomstandigheden wordt afwezigheid van school toegestaan. De school bepaalt zelf wat geldt als bijzondere familieomstandigheid. In geval van ziekte moet de geraadpleegde arts aangegeven worden, maar vaak gaat men niet naar een arts. De school kan dan toch de afwezigheid als geoorloofd aanmerken.

• De scholier met bijzondere omstandigheden

Heeft een scholier geen wettelijke vertegenwoordiger, dan heeft deze scholier recht op de gehele tegemoetkoming in de schoolkosten als gift (of bij weigerachtige ouder: als lening).

Er zijn oplossingen voor de volgende situaties:

1. de scholier heeft in het laatste kwartaal waarin hij 17 jaar is geen ouder, dan stuurt hij bij zijn aanvraag Tegemoetkoming Scholieren een uittreksel uit de BRP, of een akte van overlijden, of een verklaring van de Raad voor de kindbescherming of een kopie van de rechterlijke beschikking waaruit blijkt wat zijn situatie is.
2. de ouder is overleden nadat de scholier 18 jaar is geworden, dan stuurt hij een uittreksel uit de BRP, of een akte van overlijden. Meestal krijgt DUO de informatie echter rechtstreeks uit de BRP.
3. de ouder weigert te verklaren, dat de scholier uitwonend is, of weigert opvragen van het inkomen bij de belastingdienst, dan vult de scholier een verklaring weigerachtige ouder(s) in en verzoekt een decaan van school dat mede te ondertekenen.

• Bijverdienen en de Tegemoetkoming Scholieren

Een scholier mag onbeperkt bijverdienen (ook bij Kinderbijslag), maar niet bij Studiefinanciering MBO

• Verlegging peiljaar

Is het gezamenlijk verzamelinkomen van de ouder(s) ten opzichte van het peiljaar ten minste 15% gedaald, dan kan de ouder verlegging van het peiljaar aanvragen. Deze daling moet naar verwachting minimaal 3 jaar duren.

• Wijzigingen

Wijzigingen kunnen eenvoudig door *inloggen op Mijn DUO* worden doorgegeven (maar niet telefonisch of via een e-mail). Zo nodig kan ook een formulier gebruikt worden, <https://www.duo.nl/particulier/footer/service/formulieren.jsp>.

De Tegemoetkoming scholieren kent twee wijzigingsformulieren, t.w.

1. het formulier 'Wijzigingen tegemoetkoming scholier'.
2. het formulier 'Tegemoetkoming scholieren-Wijzigingen Ouder'.

• Aangewezen VAVO instellingen (particulier onderwijs)

De bedoelde instellingen staan bij het Ministerie van OCW in het Register "niet bekostigde educatie" van instellingen met diploma erkenning (genoemd in artikel 1.4a.1 WEB). Het register wordt jaarlijks bijgesteld.

De hieronder genoemde instellingen zijn, afgezien van de financiering en de uitbesteding, vergelijkbaar met VAVO-onderwijs. Bekostigde VAVO-scholen hebben automatisch het recht niet bekostigd onderwijs uit te voeren.

		MAVO	HAVO	Ath	Gymn
Luzac College	Breda e.a.	X	X	X	X
Winford Utrecht, Den Haag, A'dam, Winford Vrijbergen	Utrecht e.a.	X	X	X	X
AdRhenum	Utrecht	X	X	X	X
Parkendaal Lyceum Educatie	Arnhem e.a.	X	X	X	X
St. Instituut Blankestijn	Utrecht	X	X	X	X
Erasmus College Nederland	Eindhoven e.a.	X	X	X	X
Business School Notenboom	Eindhoven	X	X		X
Vecht-College B.V.	Breukelen	X	X	X	

4. MIDDELBAAR BEROEPSONDERWIJS

Studiefinanciering MBO <18 jaar (=Reisvoorziening + MBO studentenfonds) ..	24
Voor wie is de <i>Reisvoorziening</i> bestemd ?	24
Aanvragen Reisvoorziening (Studentenreisproduct)	25
Gevolgen	25
Regels Reisvoorziening (zie hoofdstuk 6)	25
<i>MBO-Studentenfonds</i>	26
Studiefinanciering MBO ≥ 18 jaar	27
Opbouw Studiefinanciering MBO	27
Voor wie is de Studiefinanciering bestemd ?	27
De thuiswonende of uitwonende student	28
De kosten van de student	28
Het budget	29
Prestatiebeurs of gewone beurs	29
De basis(prestatie)beurs	30
Aanvullende beurs	30
De rentedragende lening - schuld	31
Hoe groot is de maximale Studiefinanciering?	31
Ouder(s) en de aanvullende (p) beurs	32
Berekening Veronderstelde Ouderlijke Bijdrage (VOB)	32
Terugbetaling (restitutie) van het lesgeld	33
Aanvragen van Studiefinanciering	34
Aanwezigheidsregistratie	34
Het gezamenlijk deel Studiefinanciering HO en MBO	zie hoofdstuk 6

Studiefinanciering MBO <18 jaar

Reisvoorziening

Studenten BOL in het MBO beneden 18 jaar hebben sinds 1 januari 2017 recht op dezelfde Reisvoorziening als studenten boven 18 jaar.

De Reisvoorziening kan bestaan uit een Studentenreisproduct of, bij (tijdelijk) in het buitenland studeren, uit een vergoeding in geld. De meeste mbo'ers hebben het Studentenreisproduct, dus daarover wordt verder gesproken.

• Voor wie is de Reisvoorziening bestemd ?

De Reisvoorziening is bestemd voor:

1. Nederlandse mbo-student t/m 29 jaar, die een voltijd BOL-opleiding volgt van minstens 1 jaar of vergelijkbaar onderwijs bij instituten in binnen- of buitenland.
2. De student ouder dan 29 jaar. Deze mag zijn studie voltooien met behoud van Studiefinanciering, maar mag niet meer van studierichting veranderen.
3. voor de niet-Nederlandse student, die voldoet aan de voorwaarden: H1.

• Aanvragen Reisvoorziening (Studentenreisproduct)

De aanvraagprocedure (alleen online via MijnDUO) loopt als volgt:

- Aanvragen van een DigiD met sms-functie.
- Een persoonlijke OV-chipkaart kopen
- Inloggen (met DigiD) op MijnDUO om het Studentenreisproduct aan te vragen.
- Het Studentenreisproduct aan de persoonlijke OV-chipkaart koppelen.
- Het Studentenreisproduct op de OV-chipkaart zetten. Dat gebeurt bij een ophaalautomaat. Dit kan vanaf 2 weken voordat het reisproduct ingaat.

Op de site www.duo.nl onder 'Geld voor School en Studie', Studiefinanciering staat de procedure inclusief links naar de verschillende benodigde sites.

Advies is om de Reisvoorziening 3 maanden van te voren aan te vragen.

• Gevolgen

Het onder 18 jaar laten ingaan van het Studentenreisproduct betekent voor de MBO student een aantal dingen:

- de *diplomatermijn* van 10 jaar begint met het ingaan Reisvoorziening.
- de *opnametermijn* van studiefinanciering is 10 jaar en begint als het Studentenreisproduct begint. In de 10 jaar vanaf dat moment kan de student zijn recht op Reisvoorziening gebruiken.
- de student op niveau 3 en 4 heeft vanaf het ingaan 7 jaar (4 jaar prestatiebeurs + 3 jaar lening) recht op het Studentenreisproduct (plus 2 jaar extra als nog een specialistenopleiding wordt gevolgd). Het kan dus voorkomen, dat het recht op Studentenreisproduct is afgelopen, maar het recht op Studiefinanciering nog niet.
- voor de student op niveau 1 en 2 is het Studentenreisproduct een *gift*.
Voor de student op niveau 3 en 4 is het Studentenreisproduct *prestatiebeurs* en wordt pas gift na afstuderen, bij niet afstuderen wordt het een schuld van € 98,72 per maand (bedrag 2020).

De ouders van de minderjarige student houden recht op Kinderbijslag en Kindgebonden budget.

• Regels Reisvoorziening

In hoofdstuk 6 onder Reisvoorziening staan alle relevante regels en wetenswaardigheden over het Studentenreisproduct.

Studiefinanciering MBO <18 jaar

MBO-Studentenfonds

(voor mbo'ers <18 jaar uit een gezin met minimum inkomen en anderen)

Er bestaat sinds 2017 een tijdelijke regeling voor de voorziening in leermiddelen van leerlingen onder 18 jaar, uit gezinnen met een minimuminkomen. De regeling wordt uitgevoerd door de MBO-scholen.

Ze krijgen daarvoor een bedrag van het Ministerie van OCW. Met de Stichting Leergeld (en andere vergelijkbare stichtingen) wordt vormgegeven aan de regeling.

Twee jaar achter elkaar is de regeling geëvalueerd. Daaruit blijkt, dat de regeling voorziet in een behoefte. De regeling biedt een vangnet voor de specifieke groep minderjarige bol-studenten, die door omstandigheden tegen financiële grenzen aanloopt.

De aanvraag om ondersteuning loopt via de MBO-school waar de student is ingeschreven.

Scholen voor MBO beheren zelf het bedrag. Ze mogen deze gelden ook voor 18-plussers met een minimum inkomen gebruiken. Het gebruik verschilt per regio en per MBO school.

Er is nu een wetsvoorstel aangeboden aan de Tweede kamer, o.a. met het plan om een *mbo-studentenfonds* in te stellen (in het hbo en wo bestaan dergelijke studentenfondsen al).

Uit het Wetsvoorstel:

Mbo-instellingen dienen een fonds op te richten en te administreren. Zij worden door het mbo-studentenfonds in staat gesteld studenten zodanig te ondersteunen dat zij minder financiële belemmeringen ervaren om hun opleiding te starten of te vervolgen. Dit kan uitval tegengaan.

De opzet is, dat Mbo-studenten ondersteuning krijgen bij het niet kunnen betalen van onderwijsbenodigdheden en bij vertraging door bijzondere omstandigheden. Dit leidt tot toegankelijker mbo-onderwijs. Studenten komen minder snel in financiële problemen en hebben minder financiële belemmeringen om hun opleiding te starten of te vervolgen.

De behandeling van het Wetsvoorstel is momenteel in de afrondende fase.

Stemmingen worden binnenkort verwacht (ware het niet, dat de Covid-19 pandemie de aandacht opeist).

Studiefinanciering MBO $\geq$ 18 jaar

Voor het MBO is er Studiefinanciering met basisbeurs.

Dit wordt uitgelegd in het volgende filmpje op Facebook:

<https://www.facebook.com/StudiefinancieringMbo/videos/1647947258584264/>

Het schema hieronder geeft kort weer waarop iemand in MBO recht heeft:

MBO niveau 1 en 2	MBO niveau 3 en 4
Studentenreisproduct (gift)	Studentenreisproduct (gift na afstuderen)
Basisbeurs (gift)	Basisbeurs (gift na afstuderen)
Aanvullende beurs (gift)	Aanvullende beurs (gift na afstuderen)
Lening (altijd terugbetalen)	Lening (altijd terugbetalen)

• Opbouw Studiefinanciering MBO

De MBO-student (van 18 jaar en ouder) ontvangt zelf de Studiefinanciering en de ouder ontvangt voor deze student niets meer, dus geen Kinderbijslag en geen Kindgebonden Budget.

De student MBO van 18 jaar en ouder:

- ontvangt maandelijks zelf de Studiefinanciering,
- ontvangt Studentenreisproduct,
- ontvangt een basisbeurs, als zijn eigen verzamelinkomen niet te hoog is,
- ontvangt afhankelijk van het inkomen van de ouder(s) een aanvullende beurs,
- moet rente betalen over de lening, als een lening is aangevraagd.

De berekening van de Studiefinanciering gaat per kalenderjaar.

Voor de 'ouderlijke bijdrage' zijn de natuurlijke of adoptief ouders aansprakelijk. Dat is anders dan bij de Tegemoetkoming Scholieren, waar het gaat om de (verzorgende) ouder en de partner.

Er wordt over het jaar 2020 naar het verzamelinkomen van 2018 gekeken en vanaf 1 januari 2021 naar het verzamelinkomen van 2019.

• Voor wie is de Studiefinanciering bestemd ?

De Studiefinanciering is bestemd voor:

1. Nederlandse mbo-student van 18 t/m 29 jaar, die een voltijd BOL-opleiding (ten minste 1000 klokuren les-activiteiten en stage per studiejaar) volgt van minstens 1 jaar onderwijs bij instituten in binnenland of (beperkt) buitenland.
2. De student ouder dan 29 jaar. Deze mag zijn studie voltooien met behoud van Studiefinanciering, maar mag niet meer van studierichting veranderen.
3. voor de niet-Nederlandse student: H1.

De Studiefinanciering (behalve dus het Studentenreisproduct) gaat in op de eerste dag van het kwartaal volgend op de 18^e verjaardag van een mbo-student. Wordt een mbo-student op de eerste dag van een kwartaal 18 jaar, dan gaat de Studiefinanciering op zijn verjaardag in.

Bijvoorbeeld:

een MBO-student die op 15 augustus 18 jaar wordt heeft ingaande 1 oktober recht op de Studiefinanciering. Dit geldt ook als hij op 1 oktober 18 jaar wordt.

Als de student al 18 jaar is als hij begint, dan begint de Studiefinanciering in de maand dat de studie begint.

Bij de berekening van de Studiefinanciering telt eigen inkomen mee. Het eigen inkomen van de student wordt na afloop van het kalenderjaar gecontroleerd.

• De thuiswonende of uitwonende student

Woont een student niet meer bij (één van) zijn natuurlijke of adoptief ouders (hiertoe horen niet de voogd, pleeg- of stiefouder), dan is hij uitwonend.

De student moet in de gemeente waar hij woont zijn ingeschreven. Het adres waar hij woont moet overeenkomen met het adres waarop hij bij de gemeente (in de BRP, Basis Registratie Personen) staat ingeschreven.

Een student die stage loopt in het buitenland is uitwonend.

Een student die bijvoorbeeld bij zijn grootouders woont, dus niet op het adres van zijn natuurlijke ouders, is uitwonend!

Op *uitwonend zijn* wordt gecontroleerd (en er staan sancties op misbruik).

DUO laat in heel Nederland huisbezoeken doen bij studenten van wie de woonsituatie vragen oproept. De volgende punten zijn van belang:

1. De student moet wonen op het adres, zoals dat staat in de BRP. Als bij een controle blijkt dat de student niet op het BRP-adres woont, dan is er sprake van misbruik en wordt de uitwonendenbeurs omgezet naar thuiswonend.
2. De te veel ontvangen studiefinanciering moet worden terugbetaald. Daarnaast wordt een boete opgelegd, die direct, in één keer betaald moet worden. Deze boete bedraagt 50% van de toegekende studiefinanciering over de periode van misbruik.
3. Iemand die heeft meegewerkt aan het misbruik kan een boete opgelegd krijgen.
4. Bij *herhaling* van het misbruik
 - krijgt de student *nooit meer* studiefinanciering.
 - moet de te veel ontvangen studiefinanciering terugbetaald worden.
 - wordt er een boete van 100% opgelegd, direct en in één keer te betalen.

In ernstige gevallen zal DUO aangifte doen bij het Openbaar Ministerie.

• De kosten van de student

Het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap heeft een lijst van kosten voor de student opgemaakt. De som van alle bedragen -het budget- vormt het bedrag van de totale studiefinanciering. Hieronder volgen alle posten:

Kosten voor levensonderhoud per maand

Onder de kosten voor levensonderhoud worden verstaan: voeding (ca. € 175), kleding, huisvesting uitwonend (ca. € 450), boeken (ca. € 55), verzekeringen (ook de zorgverzekering), genotmiddelen, zakgeld, enz.

Daarvoor wordt een (jaarlijks geïndexeerd) richtbedrag gehanteerd (zie tabel).

Kosten voor levensonderhoud en boeken	mbo p/mnd
thuiswonend	521,88
uitwonend	737,07

Lesgeld per maand

Het lesgeld is € 1.168,00 voor het schooljaar 2019/20 (€ 1.202,00 voor 2020/21) en wordt door de DUO geïnd. De inning gebeurt aan de hand van de inschrijfgegevens in BRON. De student krijgt bericht in MijnDuo over de inning en geeft dan de gewenste betaalmanier aan (in één keer of in 9 termijnen). Met een formulier kan een derde (bv. een ouder) aangeven lesgeld te betalen. De kosten, omgerekend *per maand*, zijn:

mbo	p/mnd
Les-	t/m 31-7-20 97,33
geld	per 1-8-20 100,17

In de aanvullende beurs, zie verder, is een bedrag opgenomen voor vergoeding van lesgeld. Voor asielzoekers met W-document geldt vrijstelling van lesgeld.

• Het budget

Thuiswonend

Budget thuiswonende	mbo	
	t/m 31-7-20	per 1-8-20
levensonderhoud en boeken	521,88	521,88
lesgeld	97,33	100,17
Budget:	619,21	622,05

Uitwonend

Budget uitwonende	mbo	
	t/m 31-7-20	per 1-8-20
levensonderhoud en boeken	737,07	737,07
lesgeld	97,33	100,17
Budget:	834,40	837,24

• Prestatiebeurs of gewone beurs

De prestatiebeurs geldt voor studenten mbo op niveau 3 en 4.

De gewone beurs (direct een gift) is voor studenten MBO niveau 1 en 2.

Voorbeeld 1: Een student die in 2019/20 17 jaar is en een niveau 3 (BOL) opleiding volgt en 1 september 2020 18 jaar wordt, krijgt per 1 oktober 2020 een (p)beurs.

Voorbeeld 2: Een student van 18 jaar, die in 2019/20 met studiefinanciering een niveau 2 opleiding volgt, krijgt de studiefinanciering als gift. Gaat hij per 1 augustus 2020 verder op niveau 3, dan wordt de studiefinanciering prestatiebeurs.

De prestatiebeurs is eigenlijk geen beurs maar een prestatielening:

- onafhankelijk van het ouderlijk verzamelinkomen
 1. de basisprestatiebeurs met Studentenreisproduct, en
 2. de rentedragende lening
- afhankelijk van het ouderlijk verzamelinkomen
 3. de aanvullende prestatiebeurs.

Voldoet een student aan het eind van de studie aan bepaalde eisen, dan wordt de (prestatie)beurs omgezet in een gift (zie voor regels en uitzonderingen H6). Vanwege het verschil tussen niveau 1 en 2 (direct beurs) en niveau 3 en 4 (eerst lening, pas na afstuderen omgezet in gift) is er (prestatie) of (p) voor de beurs en/of lening gezet.

Ontvangt een student geen of een gedeeltelijke aanvullende (p)beurs en wil hij onafhankelijk van het inkomen van zijn ouder(s) over meer geld beschikken, dan kan hij, naast de basis(p)beurs en het studentenreisproduct (en eventuele toeslag), de gehele of het resterende deel van de aanvullende (p)beurs en/of de rentedragende lening lenen.

• De basis(prestatie)beurs

Onafhankelijk van het verzamelinkomen van de ouder(s) ontvangt elke voltijd mbo-student van 18 jaar of ouder Basis(p)beurs en Studentenreisproduct.

Is het verzamelinkomen van de *student zelf* te hoog dan wordt de Basis(p)beurs verlaagd of komt te vervallen.

BASIS(prestatie)BEURS - gift -	mbo p/maand
thuiswonend	85,13
uitwonend	277,84
	+ een eventuele toeslag

Het bedrag van de Basis(p)beurs is aanmerkelijk lager dan de kosten voor levensonderhoud. Dit wordt, afhankelijk van het verzamelinkomen van de ouder(s), gedeeltelijk gecompenseerd door de aanvullende (p)beurs. Het resterende deel kan rentedragend geleend worden (en moet dus **ook** door de student mbo niveau 1 en 2 terugbetaald worden).

• De aanvullende (prestatie)beurs

Maximale aanvullende (prest.)beurs - gift MBO		
	t/m 31-7-20	per 1-8-20
thuiswonend	348,62	351,46
uitwonend	371,10	373,94

De aanvullende (p)beurs wordt naast de basis(p)beurs uitbetaald.

Voor de berekening van de aanvullende (p)beurs wordt eerst de Veronderstelde Ouderlijke Bijdrage (VOB) bepaald aan de hand van het verzamelinkomen van de natuurlijke of adoptief ouders, al dan niet gescheiden.

*De eerste **12 maanden** van de aanvullende prestatiebeurs (niveau 3 en 4) is **altijd een gift**.*

Bij onduidelijkheid over wel of niet recht op aanvullende beurs, is het verstandig deze aan te vragen! DUO berekent dan of er recht op aanvullende beurs is.

• De rentedragende lening - schuld

De rentedragende lening kan, onafhankelijk van het inkomen van de ouder(s), door de student naast de basisbeurs worden geleend.

RENTEDRAGENDE LENING - schuld -	mbo
Per maand	185,46
Per jaar	2.225,52

Ontvangt de student geen aanvullende (p)beurs of een deel hiervan, dan kan de student ook het niet ontvangen deel van de aanvullende (p)beurs als lening aanvragen. Natuurlijk is dit ook rentedragend.

• Hoe groot is de maximale Studiefinanciering

Heeft de student een eigen verzamelinkomen lager dan € 15.003,05 per jaar, dan staan in de volgende overzichten Studiefinanciering. Is het ouderlijk verzamelinkomen hoger dan de norm, dan ontvangt hij alleen de basis(p)beurs. In de laatste kolom van de overzichten staat het maximale leenbedrag.

1 januari 2020 t/m 31 juli 2020

Thuiswonend

GIFT			SCHULD	maximale	maximale
basis (p)beurs	aanvullende (p)beurs	totale (p)lening	rentedr. lening	WSF	leenbedrag
BpB	ApB	BpB+ApB	L	BpB+ApB+L	ApB+L
85,13	348,62	433,75	185,46	619,21	534,08

Uitwonend

GIFT			SCHULD	maximale	maximale
basis (p)beurs	aanvullende (p)beurs	totale (p)lening	rentedr. lening	WSF	leenbedrag
BpB	ApB	BpB+ApB	L	BpB+ApB+L	ApB+L
277,84	371,10	648,94	185,46	834,40	556,56

1 augustus 2020 t/m 31 december 2020

Thuiswonend

GIFT			SCHULD	maximale	maximale
basis (p)beurs	aanvullende (p)beurs	totale (p)lening	rentedr. lening	WSF	leenbedrag
BpB	ApB	BpB+ApB	L	BpB+ApB+L	ApB+L
85,13	351,46	436,59	185,46	622,05	536,92

Uitwonend

GIFT			SCHULD	maximale	maximale
basis (p)beurs	aanvullende (p)beurs	totale (p)lening	rentedr. lening	WSF	leenbedrag
BpB	ApB	BpB+ApB	L	BpB+ApB+L	ApB+L
277,84	373,94	651,78	185,46	837,24	559,40

- **Ouders en de aanvullende (p) beurs**

De aanvullende (p)beurs -gift- is afhankelijk van het verzamelinkomen van de natuurlijke of adoptief ouder(s).

Trouwt of hertrouwt een alleenstaande ouder, dan wordt het inkomen van de nieuwe partner *niet* bij de berekening betrokken. Er wordt alleen rekening gehouden met het inkomen van de *natuurlijke of adoptief* ouder(s), ook al zijn deze gescheiden.

De ouders worden geacht een bepaalde bijdrage aan hun kind te kunnen doen bij een hoger inkomen. Die bijdrage heet de VOB (zie hieronder).

- **Berekening Veronderstelde Ouderlijke Bijdrage (VOB)**

De VOB wordt als volgt berekend:

Van beide ouders wordt van het verzamelinkomen (ook al heeft een van de ouders geen inkomen) de korting-vrije-voet van € 18.288,73 afgetrokken, zo ontstaat een bruto VOB-bedrag.

Van dit bruto bedrag wordt 26% genomen, zo ontstaat de VOB. Voor elk schoolgaand kind in het voortgezet onderwijs wordt € 363,00 op dit semi-kortingsbedrag in mindering gebracht.

Heeft de ouder voor de inkomstenbelasting recht op een *alleenstaande ouderkorting*, dan wordt voor deze ouder een korting-vrije-voet van € 23.170,86 van het verzamelinkomen afgetrokken.

Heeft de ouder nog een studieschuld, dan moet het jaarbedrag van de aflossing ook op de VOB in mindering worden gebracht. Zo ontstaat het kortingsbedrag per jaar. Dit bedrag wordt door 12 gedeeld en zo ontstaat de VOB per maand. De VOB wordt verdeeld over de kinderen uit een gezin die een aanvullende (p)beurs hebben aangevraagd. Mocht een van de kinderen, die de aanvullende (p)beurs heeft aangevraagd, alleen recht hebben op de basis(p)beurs, dan telt hij wel mee voor de berekening.

Let op: Hebben kinderen alleen nog recht op de zogenaamde 'gedereguleerde lening' (de lening nadat het maximum aantal maanden van de p-beurs is ontvangen), dan tellen deze studenten en/of studenten niet mee voor de verdeling van de VOB.

Is het inkomen van één der ouders negatief (b.v. de opbrengst BV kan negatief zijn), dan wordt dit verzamelinkomen op nul gesteld.

Bij de berekening van de VOB kan het peiljaar verlegd worden bij een (verwachting) terugval in inkomen van minstens 15%.

Eén ouder

De vrije-voet wordt op € 18.288,73 gesteld, als:

- een ouder is overleden
- er slechts één ouder bestaat (volgens het geboorteregister)
- de andere ouder valt onder artikel 3.14, Weigerachtige of onvindbare ouders

Komt een van de ouders te overlijden, dan kan de student op grond van de terugval van het ouderlijk inkomen de aanvullende (p)beurs of verruiming daarvan aanvragen.

Vraagt de student dit binnen 6 maanden na het overlijden aan, dan ontvangt hij als hij daarvoor in aanmerking komt met ingang van de maand na het overlijden de aanvullende (p)beurs of verruiming daarvan.

De aanvullende (p)beurs vraagt hij aan met een Wijziging in Mijn DUO.

Grens verzamelinkomen ouders en aanvullende (p)beurs

Is het verzamelinkomen van de ouders hoger dan € 18.288,73 dan wordt de aanvullende (p)beurs gekort.

Er blijft dus recht bestaan op een gedeeltelijke aanvullende (p)beurs.

De bovengrens van het verzamelinkomen van de ouders staat in de volgende tabel (bedragen bij benadering):

Geen recht op aanvull. prest.beurs	mbo-student	
	aantal kinderen	
	1	2
thuiswonend	52.668	68.758
uitwonend	53.705	70.833

In deze tabel is geen broertje of zusje in het voortgezet onderwijs opgenomen (de grensbedragen worden dan hoger) of een combinatie van ho en mbo.

VOB is hoger dan de aanvullende (prestatie)beurs

Wanneer de VOB hoger is dan de aanvullende (p)beurs, dan heeft de student hier geen recht op.

NB De VOB kan nooit het bedrag van de basis(p)beurs + de eventuele toeslag aantasten!

• Terugbetaling (restitutie) van het lesgeld

Men heeft recht op terugbetaling van het gehele of gedeeltelijke lesgeld als de student de school heeft verlaten voor het einde van het schooljaar

1. vanwege het behalen van het diploma.
2. vanwege overstap naar bbl, deeltijd-mbo of deeltijd-vavo.
3. bij *ernstige ziekte of overlijden* van de student, zijn/haar partner of een familielid in de eerste of tweede graad.
4. vanwege zwangerschap.
5. vanwege echtscheiding van de student of de ouders.

Een verzoek voor terugbetaling moet vergezeld gaan van:

- kopie van bewijs van uitschrijving van het onderwijsinstituut, en
- uittreksel van de akte van overlijden, of
- verklaring van onafhankelijk arts dat student geen onderwijs kan volgen, of
- kopie van de cijferlijst van het diploma

De restitutie moet voor 31 juli (dus voor het eind van het schooljaar) worden aangevraagd.

Komt een herstelde student in de loop van het cursusjaar op school terug dan moet alsnog het volledige lesgeld worden betaald.

Stopt een lesgeldplichtige voor de kerstvakantie en gaat hij na de kerst *naar een opleiding waarvoor cursusgeld* betaald wordt, dan ontvangt hij lesgeld terug, maar moet dan een deel van het cursusgeld betalen.

Het gaat om overstap naar een deeltijd-vmbo, -havo, of -vwo (VAVO) of een BBL opleiding in het mbo.

Zie voor de precieze bedragen van restitutie en het te gebruiken formulier de site van de DUO onder Lesgeld, Lesgeld terugkrijgen.

• Aanvragen en wijzigen van Studiefinanciering

De MBO-student van 17 jaar kan 3 maanden voordat hij 18 jaar wordt inloggen bij www.duo.nl en via die weg Studiefinanciering **aanvragen**. Daarvoor is DigiD met sms-functie nodig.

Vraagt men de studiefinanciering te laat aan, dan begint de betaling later en het Studentenreisproduct gaat later in.

*Aanvragen en wijzigen **met terugwerkende kracht** is mogelijk tot begin van het studiejaar.*

*Voor **het Studentenreisproduct** geldt **geen** terugwerkende kracht.*

Wijzigen kan via inloggen op de Mijn DUO of met een formulier.

De DUO vraagt het verzamelinkomen van de ouder(s) rechtstreeks op bij de Belastingdienst.

Het studiejaar in het MBO begint officieel op 1 augustus.

• Aanwezigheidsregistratie

Een ongeoorloofd afwezige student krijgt na 5 weken een waarschuwing. Na 8 weken stopt de Studiefinanciering en wordt de betaalde Studiefinanciering over de 2 maanden "spijbelperiode" omgezet in een rentedragende lening. Hij heeft geen recht meer op Reisvoorziening.

De school meldt dit met het formulier: Melding Afwezigheid aan de DUO. Zie: <https://duo.nl/zakelijk/images/melding-afwezigheid-scholier-student.pdf>

Bij ziekte, zwangerschap en bij bijzondere familieomstandigheden wordt afwezigheid toegestaan. De school bepaalt wat geldt als bijzondere familieomstandigheid. In geval van ziekte moet er een gedagtekende doktersverklaring worden verstrekt. Mocht de dokter weigeren zo'n verklaring af te geven, dan mag de school verklaren dat er toch sprake is van een geoorloofde afwezigheid.

• Het gezamenlijk deel Studiefinanciering HO en MBO

Zie voor het vervolg Studiefinanciering voor de MBO-student H6.

5. HET HOGER ONDERWIJS

Studiefinanciering HBO en WO	35
Voor wie is studiefinanciering?	36
Regels Studiefinanciering in het kort	36
De kosten van de student	37
Budget van de student.....	37
Maximale Studiefinanciering	37
 Lening en Reisvoorziening	38
Collegegeldkrediet	38
Berekening Aanvullende beurs	38
Aanvragen / wijzigen van de Studiefinanciering	40
Kopopleiding leraar	41
Buitenlander en (geen) recht op Studiefinanciering	42
 Oude stelsel van Studiefinanciering (tot 2015)	43
Thuiswonende of uitwonende student	43
Kosten van de student (levensonderhoud, collegegeld)	43
Het budget.....	43
Hoe zit de Studiefinanciering in elkaar.....	44
– Basisprestatiebeurs (gift)	
– Aanvullende prestatiebeurs (gift)	
– De rentedragende lening (schuld)	
– Het collegegeldkrediet (schuld)	
Hoe groot is de maximale Studiefinanciering?.....	45
Ouder(s) en de aanvullende beurs	46
Berekening Aanvullende Beurs via VOB	46
Het gezamenlijk deel Studiefinanciering HO en MBO	zie hoofdstuk 6

Studiefinanciering HBO en WO

De Studiefinanciering voor HBO en WO ziet er in grote lijnen zo uit:

1. Er is recht op **Studentenreisproduct** (als *prestatiebeurs*). Er bestaat voor de nominale studieduur + 1 jaar recht op het Studentenreisproduct.
2. Er is recht op **Aanvullende Beurs** (als *prestatiebeurs*), afhankelijk van het inkomen van de ouders. Er is recht op de Aanvullende Beurs voor de nominale studieduur (meestal 4 jaar).
3. Er bestaat recht op een **Basislening, Aanvullende lening en Collegegeldkrediet**. Dit recht geldt voor de nominale studieduur + 3 jaar. Deze lening is voor levensonderhoud en collegegeld. Dat maakt een totale leenmogelijkheid van ruim € 1000,- per maand.
De student kan de hoogte van deze lening naar eigen inzicht vaststellen, van € 0,- tot maximaal. Krijgt een student Aanvullende beurs, dan wordt het bedrag daarvan in mindering gebracht op de leenmogelijkheid.

4. Een student mag onbeperkt bijverdienen.
5. Er is geen onderscheid tussen *uitwonend* en *thuiswonend*. In beide gevallen kan evenveel geleend worden en bestaat recht op evenveel Aanvullende Beurs.
6. De terugbetaling van de opgenomen lening gaat in 35 jaar. Eerder aflossen is eenvoudig. Aflossen gaat steeds naar draagkracht.
7. Bij verlenging prestatiebeurs door bijzondere omstandigheden is er een extra kwijtschelding van € 1.292,66 (wordt jaarlijks geïndexeerd). Bij een Associate Degree worden verlenging en bedrag gehalveerd.
8. Studenten die een HO-opleiding startten in de jaren 2015 t/m 2019 krijgen op aanvraag voor latere (bij)scholing (5 tot 10 jaar na afstuderen) een voucher van € 2000 (wordt na 2017 jaarlijks geïndexeerd).
9. Eventueel bestaat recht op éénoudertoeslag (prestatiebeurs).

Wie al studiefinanciering heeft gehad onder het oude stelsel blijft daarin tot het bachelor- of masterdiploma is behaald.

• Voor wie is Studiefinanciering?

De Studiefinanciering is bestemd voor:

1. De Nederlandse student jonger dan 30 jaar, die een voltijd-opleiding volgt bij een hogeschool of universiteit.
2. De student van 30 jaar en ouder. Hij mag met studiefinanciering zijn studie afmaken, maar in deze periode de studiefinanciering niet meer onderbreken.
3. de niet-Nederlandse student: zie H1.

• Regels Studiefinanciering in het kort

De ouders van studenten in HBO en WO die recht hebben op Studiefinanciering ontvangen geen Kinderbijslag en Kindgebonden Budget meer **(behalve bij een student jonger dan 18 jaar: m.i.v. 1-1 2020 blijven Kinderbijslag en Kindgebonden Budget bestaan t/m het kwartaal waarin de student 18 jaar wordt)**.

De Studiefinanciering gaat in op de eerste van de maand of in de maand nadat de studie is begonnen. Dat is meestal per 1 september, omdat het studiejaar in HBO en WO loopt van 1 september t/m 31 augustus.

Studiefinanciering wordt berekend per kalenderjaar, dus niet per studiejaar.

Bij de berekening van de Aanvullende Beurs wordt uitgegaan van het inkomen van de *natuurlijke of adoptief* ouders, al dan niet gescheiden.

Het beursdeel (Aanvullende Beurs, Reisvoorziening en eventuele éénoudertoeslag) van de Studiefinanciering is eigenlijk een prestatielening: als de studie binnen een bepaalde termijn succesvol wordt afgerond, wordt dat deel in een gift omgezet (met de rente over dat deel). De rest moet terugbetaald worden.

• De kosten van de student

Het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap heeft een lijst van kosten voor de student opgemaakt. De som van alle bedragen (het budget) vormt het bedrag van de totale Studiefinanciering, voor een uitwonende student.

Kosten voor levensonderhoud per maand

Onder de kosten voor levensonderhoud wordt verstaan: voeding (ca. € 175), kleding, huisvesting uitwonend (ca. € 400 tot wel meer dan € 500), boeken (ca. € 55), verzekeringen (ook de zorgverzekering), genotmiddelen, zakgeld, enz. Hiervoor wordt een standaardbedrag gehanteerd van € 897,56.

Collegegeld per maand (gehalveerd voor 1^e studiejaar)

Het wettelijk collegegeld (voor 2019/20 € 2.083,00 , voor 2020/21 € 2.143,00 , half € 1.071,50) levert omgerekend de volgende kostenpost per maand:

wo/hbo		p/mnd	
Collegegeld	t/m 31-8-20	173,58	bij halvering
	per 1-9-20	178,58	89,29

Op www.duo.nl staat een rekenhulp, die goed inzicht geeft in de kosten, de hoeveelheid benodigde lening en de consequenties. Zie <https://duo.nl/apps/rekenhulp-studiefinanciering/index.html#/profiel>

• Budget van de student

In de onderstaande tabel staan bedragen, die voor het nieuwe stelsel gelden:

Budget Nieuwe stelsel	wo/hbo		bij half coll.geld
	t/m 31-8-20	per 1-9-20	
levensonderhoud en boeken	897,56	897,56	897,56
collegegeld	173,58	178,58	89,29
totale Lening mogelijk:	1.071,14	1.076,14	986,85
waarvan Aanv.Beurs max.	403,17	403,17	403,17

Daarnaast bestaat er recht op een Reisvoorziening gedurende (de eerste) 5 jaar van Studiefinanciering (ter waarde van € 98,72).

• Maximale Studiefinanciering

In de tabel hieronder staan de bedragen berekend, met daarbij de maximale schuld, die een student kan 'oplopen' per maand.

per 1-9-20	GIFT/SCHULD	SCHULD	SCHULD	maximale	maximale
wo / hbo	aanvullende prest. beurs	basis lening	collegegeld krediet	WSF	SCHULD met OV
NIEUWE STELSEL	ApB	BL	CK	BL+ApB+CK	98,72
	403,17	494,39	178,58	672,97	771,69

Aanvullende Beurs en Reisvoorziening zijn prestatiebeurs en worden gift als binnen de diplomatermijn van 10 jaar een diploma wordt behaald.

- **Lening en Reisvoorziening**

De hoogte van de *lening* wordt door de student zelf bepaald. Het is mogelijk alleen de Reisvoorziening en Aanvullende Beurs aan te vragen. Dan heeft de student bij afstuderen geen schuld (want beide zijn prestatiebeurs en worden bij afstuderen dus gift).

Het Studentenreisproduct is *niet* met terugwerkende kracht aan te vragen. In bepaalde gevallen kan de waarde van het Studentenreisproduct uitgekeerd worden in plaats van het reisrecht (maar ook *niet* met terugwerkende kracht). Zie daarvoor H6.

- **Collegegeldkrediet**

Wettelijk collegegeld

Voor een eerste (bachelor- of master-)studie is het wettelijke collegegeld verschuldigd van € 2.143,00 (of € 1.071,50 voor het 1^e jaar) voor 2020/21 (zie Kosten van de student). Als de student tijdens de eerste studie een tweede studie begint, wordt daarvoor ook 1x het wettelijk collegegeld betaald.

Instellingscollegegeld

Als de student een tweede bachelor studie begint na het behalen van een bachelor, is het instellingscollegegeld vereist. Dit geldt hetzelfde voor een tweede masterstudie na het behalen van een master. Het instellingscollegegeld verschilt per instelling (zie daarvoor de sites van HBO's en Universiteiten in Nederland). Uitzondering: Als de student als tweede studie een studie in de gezondheidszorg of het onderwijs doet (èn dit is de eerste studie in één van deze categorieën), dan wordt het wettelijk collegegeld berekend.

Het collegegeldkrediet

De grootte van het collegegeldkrediet hangt af van het soort collegegeld.

De lening voor wettelijk collegegeld is per maand € 178,58 (2020/21).

Voor instellingscollegegeld kan men in ieder geval € 178,58 per maand lenen.

Meer lenen kan, maar nooit meer dan aan collegegeld betaald moet worden en nooit meer dan 5 x het wettelijk collegegeld.

Instellingscollegegeld betaalt men ook bij particuliere opleidingen en bij buitenlandse opleidingen.

- **Berekening Aanvullende Beurs**

De Aanvullende Beurs wordt berekend aan de hand van het inkomen van de (natuurlijke of adoptief) ouders. Eerst wordt de VOB (veronderstelde ouderlijke bijdrage) berekend. Die wordt afgetrokken van de maximale Aanvullende Beurs en dan blijft over wat de student aan Aanvullende Beurs krijgt.

De (VOB) wordt als volgt berekend:

Van beide ouders wordt van het verzamelinkomen (ook al heeft een van de ouders geen inkomen) de vrije-voet van € 16.391,04 afgetrokken, zo ontstaat een bruto VOB-bedrag.

Van dit bruto bedrag wordt 26% genomen, zo ontstaat de VOB.

Voor elk schoolgaand kind in het voortgezet onderwijs wordt een bedrag van € 363,00 op de VOB in mindering gebracht.

Is een ouder overleden, dan geldt voor de andere ouder een dubbele vrije-voet.

Is de ouder anderszins zonder partner dan wordt voor deze ouder een vrije-voet van € 20.766,37 gehanteerd.

Heeft de ouder nog een studieschuld, dan moet het jaarbedrag van de aflossing ook op de VOB in mindering worden gebracht. Zo ontstaat het kortingsbedrag

per jaar. Dit bedrag wordt door 12 gedeeld en zo ontstaat de VOB per maand.

De VOB wordt verdeeld over de kinderen uit een gezin die een aanvullende prestatiebeurs hebben aangevraagd.

Let op: Kinderen, die alleen nog recht op de zogenaamde 'gedereguleerde lening' (de lening nadat het maximum aantal maanden van de p-beurs is ontvangen) hebben, tellen niet mee voor de verdeling van de VOB.

Is het inkomen van een ouder negatief, dan wordt dit inkomen op nul gesteld.

Bij de berekening van de VOB kan het peiljaar verlegd worden bij een (verwachte) terugval in inkomen van minstens 15%.

Ouders zijn niet verplicht de berekende VOB aan hun kind te betalen!

De ouders hebben wel een wettelijke plicht om bij te dragen in de kosten van het levensonderhoud en de opleiding van een studerende tot de leeftijd van 21 jaar (artikel 1:395 Burgerlijk wetboek), maar de hoogte en vorm van de feitelijke ouderlijke ondersteuning is uiteindelijk een zaak tussen de studerende en zijn ouders. Alimentatie loopt vaak door tot dat een kind 21 jaar is.

Het mooiste is het, als in onderling overleg tussen ouder(s) en kind de financiële zaken geregeld kunnen worden.

eenoudergezin (niet door scheiding)

De vrije-voet wordt op € 32782,08 ($2 \times € 16.391,04$) gesteld, als:

- een ouder is overleden
- er slechts één ouder bestaat (volgens het geboorteregister)
- de andere ouder valt onder artikel 3.14, Weigerachtige of onvindbare ouders.

Komt een van de ouders te overlijden, dan kan de student op grond van de terugval van het inkomen van de overblijvende ouder de Aanvullende prestatiebeurs of verruiming daarvan aanvragen (met terugwerkende kracht, als binnen 6 maanden aangevraagd).

Hij kan (na afspraak) ook naar een servicekantoor gaan. Hij neemt dan de inkomensgegevens van de niet overleden ouder mee en een kopie van de overlijdensakte.

De VOB is hoger dan de aanvullende prestatiebeurs

Wanneer de VOB hoger is dan het bedrag van de Aanvullende Beurs, dan krijgt de student geen Aanvullende Beurs.

Komt de Aanvullende Beurs van studenten in een gezin te vervallen, maar komt een ander kind in dat gezin wel in aanmerking voor (een gedeeltelijke) Aanvullende Beurs, dan moeten alle kinderen Aanvullende Beurs aanvragen, anders tellen zij niet mee.

De maximale VOB

Wanneer de VOB hoger is dan het bedrag van de Aanvullende Beurs, wordt het bedrag van de aanvullende prestatiebeurs als fictieve VOB gebruikt. Zou na berekening de VOB bv. € 5.500,00 per jaar (€ 458,33 per maand) zijn, dan wordt deze fictieve VOB voor een uitwonende hbo-student € 403,17 per maand.

Bij welk verzamelinkomen wel/niet een aanvullende beurs?

De maximale Aanvullende Beurs wordt verkregen bij een gezamenlijk ouderlijk inkomen tot € 32.782,08 (€ 16.391,04 per ouder).

Voor een alleenstaande ouder wordt dat tot een inkomen van € 20.766,37.

De grensbedragen van het ouderlijk inkomen, waarboven geen recht op Aanvullende Beurs meer bestaat, staan hieronder.

Geen recht op aanvull. prest.beurs	wo- / hbo-student	
	aantal kinderen	
	1	2
	51.389,93	69.997,77

Voorbeeld berekeningen

Hieronder staan enkele voorbeelden van een berekening van de Aanvullende Beurs per maand. De aanvullende beurs is maximaal € 403,17.

Voorbeeld 1: twee ouders:

verzamelinkomen ouders		42.500,00	47.500,00
bijdragevrije voet		32.782,08	32.782,08
Bruto kortingsbedrag		9.717,92	14.717,92
korting	26%	2.526,66	3.826,66
korting Aanv. Beurs p/m		210,55	318,89
Aanvullende Beurs p/m		192,62	84,28

Voorbeeld 2 : één ouder:

verzamelinkomen ouder		22.000,00	37.000,00
bijdragevrije voet		20.766,37	20.766,37
Bruto kortingsbedrag		1.233,63	16.233,63
korting	26%	320,74	4.220,74
korting Aanv. Beurs p/m		26,73	351,73
Aanvullende Beurs p/m		376,44	51,44

• Aanvragen / wijzigen van de Studiefinanciering

Studiefinanciering aanvragen voor een studie in het hoger onderwijs wordt gedaan door inloggen op Mijn DUO (www.duo.nl). Daarvoor is een DigiD nodig met sms-functie.

Aanvragen met terugwerkende kracht is mogelijk (tot begin van studiejaar).

Vraagt men Studiefinanciering te laat aan, dan begint het Studentenreisproduct ook later. Daarvoor bestaat geen terugwerkende kracht of compensatie.

Door inloggen kan men op ieder moment de eigen gegevens raadplegen, wijzigingen doorgeven, betalingen bekijken en zien wat de studieschuld is.

Studiefinanciering (tijdelijk) stoppen, opnieuw aanvragen enz. gaat **altijd via een wijziging**. DUO vraagt het verzamelinkomen van de ouder(s) van 2 jaar geleden rechtstreeks op bij de Belastingdienst.

• Kopopleiding leraar

Tweedegraads leraar

Vanwege een tekort aan leraren krijgt een student met een bachelor diploma, die een kopopleiding tot tweedegraads leraar gaat doen, recht op 12 maanden extra Studiefinanciering.

In de volgende (samenvattende) tabel staat een overzicht van de lerarenbevoegdheid, die te verkrijgen is bij is een van de volgende bachelor getuigschriften:

Hbo-bachelor	Wo-bachelor	bevoegdheid
Bedrijfseconomie Accountancy Fiscale Economie Commerciële economie Management, economie en recht	Bedrijfseconomie Algemene economie	Leraar algemene economie of leraar bedrijfseconomie (<i>tijdens het intakegesprek wordt op basis van programma vergelijking bepaald in welke opleiding wordt ingestroomd</i>)
	Nederlands, Engels, Duits, Frans, Spaans, Arabisch, Turks, Fries Geografie Geschiedenis	Leraar Nederlands, Engels, Duits, Frans, Spaans, Arabisch, Turks, Fries Leraar aardrijkskunde Leraar geschiedenis
Bedrijfswiskunde	Wiskunde	Leraar wiskunde
Technische natuurkunde	Natuurkunde	Leraar natuurkunde
Industrieel ontwerpen	Industrieel ontwerpen	Leraar techniek
Chemie/scheikunde Applied science met scheik.	Chemie/Scheikunde	Leraar scheikunde
	Biologie	Leraar biologie
Werktuigbouwkunde	Werktuigbouwkunde	Leraar werktuigbouw/techniek
Elektrotechniek	Elektrotechniek	Leraar elektrotechniek
Motorvoertuigen		Leraar motorvoertuigentechniek
Bouwkunde	Bouwkunde	Leraar bouwkunde
Bouwtechniek	Bouwtechniek	Leraar bouwtechniek
Pedagogiek, SPH	Pedagogiek	Leraar pedagogiek

	Politologie	Leraar maatschappijleer
SPH, MWD, CMV, Pedagogiek, Psychologie, Personeel & Arbeid, Creatieve Therapie	Pedagogiek Psychologie	Leraar omgangskunde
Godsdienst-pastoraal werk	Theologie	Leraar godsdienst / levensbeschouwing
Diverse opleidingen Hoger Agrarisch Onderwijs	Diverse opleidingen Wageningen Universiteit	Leraar educatie en kennismanagement van de groene sector

Eerstegraads leraar

Ook is het mogelijk om voor een extra jaar prestatiebeurs in aanmerking te komen, als na het behalen van een WO-masteropleiding nog een educatieve masteropleiding wordt gevolgd in één van de algemene vakken. De student mag niet al studiefinanciering hebben ontvangen voor een opleiding binnen de educatie.

- **Buitenlander en (geen) recht op Studiefinanciering**

Hierbij wordt onderscheid gemaakt in een aantal categorieën. Zie hiervoor H1. Voor EU-burgers zonder recht op Studiefinanciering is er de mogelijkheid van het aanvragen van alleen collegegeldkrediet (zie hierboven).

Voor vluchtelingen of asielzoekers zonder recht op Studiefinanciering is het goed om de mogelijkheden om te studeren in Nederland te zoeken op de site van de Stichting voor Vluchteling Studenten UAF.

Oude stelsel van Studiefinanciering HO

(Ter vergelijking nog kort opgenomen)

Het oude stelsel blijft gelden voor studenten, die het al hebben, tot zij een bachelor- of masterdiploma halen.

Ook voor studenten, die gestopt zijn in het oude stelsel, een jaar gewerkt hebben en weer gaan studeren, blijft het oude stelsel gelden.

- **Thuiswonend of uitwonend**

(in het oude stelsel maakt dat verschil in basisbeurs)

Woont een student bij (één van) zijn ouders (niet de voogd, pleeg- of stiefouder), dan is hij thuiswonend. Anders is hij uitwonend.

De uitwonende student moet bij de gemeente waar hij woont zijn ingeschreven. Het adres dat hij opgeeft bij DUO moet overeenkomen met het adres waarop hij bij de BRP staat ingeschreven. Een student die bijvoorbeeld bij zijn grootouders woont is uitwonend!

- **De kosten van de student**

Het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap heeft een lijst van kosten voor de student opgemaakt. De som van alle bedragen (het budget) vormt het bedrag van de totale Studiefinanciering.

Kosten voor levensonderhoud en boeken	wo/hbo p/mnd
thuiswonend	682,34
uitwonend	897,56

Collegegeld per maand

Het wettelijk collegegeld (studiejaar 2019/20 bedraagt dat € 2.083,00 , voor 2020/21 € 2.143,00) levert omgerekend de volgende kostenpost per maand:

wo/hbo		p/mnd
Collegegeld	t/m 31-8-20	173,58
	per 1-9-20	178,58

- **Het budget**

thuiswonend

Budget thuiswonende Oude Stelsel	wo / hbo	
	t/m 31-8-20	per 1-9-20
levensonderhoud en boeken	682,34	682,34
collegegeld	173,58	178,58
Budget:	855,92	860,92

uitwonend

Budget uitwonende OUDE STELSEL	wo / hbo	
	t/m 31-8-20	per 1-9-20
levensonderhoud	897,56	897,56
en boeken		
collegegeld	173,58	178,58
Budget:	1.071,14	1.076,14

- **Hoe zit de Studiefinanciering in elkaar**

De Studiefinanciering is in vier delen gesplitst, t.w.:

1. De Basisprestatiebeurs met Reisvoorziening (en een eventuele toeslag)
2. De Aanvullende prestatiebeurs
3. De rentedragende lening
4. Het collegegeldkrediet (eventueel ook voor het verhoogde wettelijk collegegeld)
5. Eventuele éénoudertoeslag.

De aanvullende beurs is afhankelijk van het inkomen van de ouder(s).

De overige onderdelen hangen alleen af van het **eigen inkomen** van de student. In het kalenderjaar zelf heeft het eigen inkomen alleen invloed in die zin dat DUO studenten aanraadt het recht op SF stop te zetten zodra de inkomensgrens wordt overschreden.

De basis prestatiebeurs

BASIS(prestatie)BEURS	wo/hbo
- gift -	p/maand
thuiswonend	108,00
uitwonend	300,69
	+ een eventuele toeslag

Is het inkomen van de student te hoog dan wordt de basisprestatiebeurs verlaagd of komt te vervallen.

De aanvullende prestatiebeurs

De aanvullende prestatiebeurs wordt naast de basisprestatiebeurs uitbetaald.

Maximale aanvullende (prest.)beurs - gift	
wo / hbo	
	2020
thuiswonend	265,42
uitwonend	287,95

Bij de berekening van de veronderstelde ouderlijke bijdrage (VOB) wordt alleen uitgegaan van het verzamelinkomen van de natuurlijke of adoptief ouders, al dan niet gescheiden.

De rentedragende lening - schuld

De lening kan, onafhankelijk van het inkomen van de ouder(s), door de student naast de basisprestatiebeurs worden geleend.

RENTEDRAGENDE LENING - schuld - OUD	wo hbo
Per maand	308,92
Per jaar	3.707,04

Ontvangt de student door het te hoge verzamelinkomen van de ouder(s) geen aanvullende beurs of een deel hiervan, dan kan de student buiten bovenstaande rentedragende lening ook het niet ontvangen deel van de aanvullende beurs als lening aanvragen. Natuurlijk is dit ook rentedragend.

Het collegegeldkrediet – schuld

Wettelijk collegegeld

Voor een eerste (bachelor- of master-)studie is het wettelijke collegegeld verschuldigd van € 2.143,00 voor 2020/21 (zie Kosten van de student).

Verder gelijk aan Nieuwe stelsel (zie daar).

• Hoe groot is de maximale Studiefinanciering?

Voor een student met een inkomen lager dan € 15.003,05 per jaar staan in de volgende overzichten de maximale gift, de lening en de maximale Studiefinanciering.

Is het verzamelinkomen van de ouders zo hoog, dat een student geen aanvullende financiering ontvangt, dan ontvangt hij dus alleen de basisprestatiebeurs (+ Studentenreisproduct).

In de laatste kolom van de overzichten staat het maximale leenbedrag.

1 september 2020 t/m 31 december 2020

thuiswonend

GIFT			SCHULD	SCHULD	maximale	maximale
basis prest. B.	aanvullende prest. beurs	totale prest.len.	rentedr. lening	collegegeld krediet	WSF	leen-bedrag
BpB	ApB	BpB+ApB	L	CK	BpB+ApB+L+CK	ApB+L+CK
108,00	265,42	373,42	308,92	178,58	860,92	752,92

uitwonend

GIFT			SCHULD	SCHULD	maximale	maximale
basis prest. B.	aanvullende prest. beurs	totale prest.len.	rentedr. lening	collegegeld krediet	WSF	leen-bedrag
BpB	ApB	BpB+ApB	L	CK	BpB+ApB+L+CK	ApB+L+CK
300,69	287,95	588,64	308,92	178,58	1.076,14	775,45

- **Ouder(s) en de aanvullende beurs**

De aanvullende beurs van een student hangt niet alleen af van het verzamelninkomen van zijn ouders, maar ook van eventuele studerende broers of zussen en van de studieschuld van de ouders.

Ouders zijn niet verplicht de berekende VOB aan hun kind te betalen!

Het mooiste is het, als in onderling overleg tussen ouder(s) en kind de financiële zaken geregeld kunnen worden.

- **Berekening Aanvullende Beurs via VOB**

De veronderstelde ouderlijke bijdrage (VOB) wordt als volgt berekend:

Van beide ouders wordt van het verzamelinkomen (ook al heeft een van de ouders geen inkomen) de vrije-voet van € 18.288,73 afgetrokken, zo ontstaat een bruto VOB-bedrag.

Van dit bruto bedrag wordt 26% genomen, zo ontstaat de VOB.

Voor elk schoolgaand kind in het voortgezet onderwijs wordt een bedrag van € 363,00 op de VOB in mindering gebracht.

Is een ouder overleden, dan geldt voor de andere ouder een dubbele vrije-voet.

Is de ouder anderszins zonder partner dan wordt voor deze ouder een vrije-voet van € 23.170,86 gehanteerd.

Heeft de ouder nog een studieschuld, dan moet het jaarbedrag van de aflossing ook op de VOB in mindering worden gebracht. Zo ontstaat het kortingsbedrag per jaar. Dit bedrag wordt door 12 gedeeld en zo ontstaat de VOB per maand. De VOB wordt verdeeld over de kinderen uit een gezin die een aanvullende prestatiebeurs hebben aangevraagd.

Let op: Kinderen, die alleen nog recht op de zogenaamde 'gedereguleerde lening' (de lening nadat het maximum aantal maanden van de p-beurs is ontvangen) hebben, tellen niet mee voor de verdeling van de VOB.

Is het inkomen van een ouder negatief, dan wordt dit inkomen op nul gesteld.

Bij de berekening van de VOB kan het peiljaar verlegd worden bij een (verwachte) terugval in inkomen van minstens 15%.

- **Het gezamenlijk deel Studiefinanciering HO en MBO**

Zie voor het vervolg Studiefinanciering voor de HBO- en WO-student H6.

6. HET GEZAMENLIJK DEEL

Regels (prestatie)beurs MBO en HO

De MBO-student	48
Regels Studiefinanciering (met 1 februari- en 1 septemberregeling)	48
Bijzondere omstandigheden (medisch en niet-medisch)	50
Geen lening	52
Studieduur	52
Vijf of meer jaar Studiefinanciering HO	53
Twee jaar Studiefinanciering voor een aantal opleidingen (Associate Degree)	53
Hardheidsclausule (toch een aanvullende (prestatie)beurs bij omstandigheden met ouders)	54
De ouders zijn hertrouwd of wonen samen	56
De aanvullende (prestatie)beurs lenen	56
Kinderalimentatie en Studiefinanciering	56
Gescheiden ouders	56
Buitenlandse studenten en het collegegeld (krediet)	57
Wijzigen van gegevens of aanvraag	57
Termijnen en uitbetaling van de Studiefinanciering	57
Het beëindigen van de Studiefinanciering (diploma, overbrugging, tussentijds, tijdelijk)	58
Stage en Studiefinanciering	59
Terugbetalen van de schuld	59
Kwijtschelding (deel van) aanvullende beurs	61
Privé-opleidingen	61
Controle (uitwonendheid, inkomen)	61
Reisvoorziening	62
Studiefinanciering en inkomstenbelasting	65
Overlijden van student of ouder	65
Studiefinanciering voormalige Antillen (WSF BES)	65

- **De MBO-student**

De Studiefinanciering Beroepsonderwijs is voor MBO-studenten vanaf 18 jaar (behalve het Studentenreisproduct, dat aangevraagd kan worden bij het begin van de opleiding, dus ook onder 18 jaar).

De *prestatiebeurs* geldt voor studenten MBO op niveau 3 en 4.

De *gewone beurs* (direct een gift) is voor studenten MBO niveau 1 en 2.

Voorbeeld 1: Een student die in 2019/20 17 jaar is en een niveau 3 (BOL) opleiding volgt en op 1 september 2020 18 jaar wordt, krijgt vanaf 1 oktober 2020 een prestatiebeurs.

Voorbeeld 2: Een student van 18 jaar, die in 2019/20 met studiefinanciering een niveau 2 opleiding volgt, krijgt de studiefinanciering als gift. Gaat hij per 1 augustus 2020 een opleiding op niveau 3 volgen, dan wordt de studiefinanciering prestatiebeurs.

Meer algemeen: wordt een MBO-student 18 jaar, dan gaat de prestatiebeurs in op de eerste van het kwartaal nadat hij 18 jaar is geworden (vanwege de kwartaalsystematiek van de Kinderbijslag). De ouders van deze student ontvangen t/m het einde van het kwartaal waarin hij 18 jaar wordt Kinderbijslag en Kindgebonden Budget.

- **Regels Studiefinanciering**

Reisvoorziening is onderdeel prestatiebeurs

De Reisvoorziening valt onder de prestatiebeurs. Als geen diploma wordt behaald binnen de diplomatermijn, moet ook een bedrag per maand voor het Studentenreisproduct terugbetaald worden.

De Aanvullende Beurs is eerste tijd een gift

De Aanvullende Beurs Hoger Onderwijs is de *eerste 5 maanden* altijd een gift, ook als geen diploma wordt gehaald. Bij MBO is dat de *eerste 12 maanden*. Daarna is de Aanvullende Beurs onderdeel van de prestatiebeurs.

Diplomatermijn 10 jaar

De diplomatermijn bij elke cursusduur WO/HBO/MBO is 10 jaar, dit geldt voor elke student. Wordt de termijn van 10 jaar overschreden, ook al is niet al het recht op Studiefinanciering gebruikt, dan vervalt het recht op Studiefinanciering (en is de verstrekte Studiefinanciering in zijn geheel een terug te betalen lening).

MBO en HO studiefinanciering gescheiden systemen

Als hoofdregel geldt, dat Studiefinanciering Beroepsonderwijs en Studiefinanciering Hoger Onderwijs gescheiden systemen zijn. Als een student-MBO begint aan een studie Hoger Onderwijs, dan begint voor hem de (nieuwe) diplomatermijn.

Maar als een MBO-er het MBO-diploma niet haalt, maar daarna wel een Hbo-diploma haalt binnen 10 jaar na de start van MBO, dan wordt zijn Studiefinanciering MBO ook in een gift omgezet.

Toeslag eenoudergezin

De **toeslag eenoudergezin** kan een alleenstaande student aanvragen, die de zorg heeft over een of meer tot zijn/haar huishouding behorende kinderen jonger dan 12 jaar. Deze ouder moet wel recht hebben op Kinderbijslag voor deze kinderen. Er bestaat ook recht op een hoger Kindgebonden Budget.

De toeslag eenoudergezin bedraagt € 259,69 per maand en is voor de student onderdeel van de basisbeurs, voor de student extra leenmogelijkheid.

Inschrijving voor recht op Studiefinanciering

Om Studiefinanciering te ontvangen moet men in binnen- of buitenland zijn ingeschreven op universiteit, hogeschool of erkend instituut.

Duaal student

De duaal student heeft dezelfde rechten als een voltijd student.

Stoppen met studie

-1 februariregeling: Stopt een eerstejaars student **mbo, hbo of wo** vóór 1 februari met de studie en vraagt hij in dat studiejaar geen Studiefinanciering meer aan, dan wordt de ontvangen prestatiebeurs t/m januari omgezet in een gift. Dit gebeurt éénmalig.

Gaat hij in het volgend studiejaar weer studeren, dan tellen de tot 1 februari ontvangen maanden als verbruikte maanden voor de Studiefinanciering.

De 10-jaarstermijn geldt vanaf de eerste toekenning Studiefinanciering.

-1 septemberregeling (niet mbo): Stopt een eerstejaars student **hbo of wo**, die per 1 februari is begonnen, vóór 1 september met de studie en vraagt hij voor 1 februari het volgend studiejaar geen Studiefinanciering meer aan, dan wordt de ontvangen prestatiebeurs omgezet in een gift. Verder is de regeling hetzelfde als de 1 februariregeling.

-Afstuderen: De Studiefinanciering wordt gestopt aan het eind van de maand waarin *het examenresultaat aan de student bekendgemaakt* wordt. Doet een student in april examen en krijgt hij de uitslag van dit examen in mei, dan heeft hij recht op Studiefinanciering tot en met de maand mei. De diploma-uitreiking kan eventueel later plaatsvinden.

Een onderwijsinstituut dat onder de WHW of de WEB valt, stelt binnen twee maanden de DUO in kennis van het afstuderen.

Valt een instituut niet onder deze wetten, dan moet **de student dit zelf aan de DUO doorgeven**. Deze kan dan een gewaarmerkte kopie van diploma en cijferlijst opsturen met een ondertekend verzoek tot omzetting (met BSN).

Adres: DUO, Verzoek omzetting prestatiebeurs, Postbus 50021 9702 BA Groningen

Het eigen inkomen en Studiefinanciering

De student, die onder het *nieuwe stelsel HO* valt, mag *onbeperkt bijverdienen*. Elke student MBO (en student HO *oude stelsel*) mag onafhankelijk van de omvang van de Studiefinanciering maximaal een verzamelinkomen van € 15.003,05 per jaar hebben, zonder dat de Studiefinanciering in gevaar komt. De controle loopt via de Belastingdienst. Wordt het verzamelinkomen hoger dan € 15.003,05 per jaar dan moet de student Studiefinanciering terugbetalen. Het Studentenreisproduct is € 98,72 per kalendermaand waard.

Het meer-inkomen van de student wordt op de volgende wijze gekort:

- eerst op de basisbeurs + eventuele toeslag,
- daarna op de aanvullende beurs

Wanneer de Studiefinanciering in een bepaalde maand geheel wordt weggekort dan vervalt over deze maand dus ook het Studentenreisproduct!

Voorbeeld:

Een mbo-student met alleen de basisbeurs over het hele kalenderjaar, ontvangt in augustus voor een door hem ontworpen computerprogramma netto € 15.555,00 .

Korting vrij is € 15.003,05 per jaar, dus is het meer-inkomen € 551,95 . Gevolg: een terugbetaling van € 551,95 met daarbij mogelijk een terugbetaling voor gebruik van het Studentenreisproduct. De opdrachtgever kan hem beter dit jaar € 15.003,00 uitbetalen en later de rest!

Een onvoorzien hoog inkomen

Als pas in 2021 duidelijk wordt, dat het inkomen van de student over 2020 meer is dan €15.003,05 dan is er de mogelijkheid tot 1 juli 2021 om met terugwerkende kracht de studiefinanciering over die maanden in 2020 in te laten trekken. De Studiefinanciering moet dan beëindigd worden per de laatste dag van de maand, dat de grens nog niet gepasseerd is.

Let wel, dan moet over de maanden die met terugwerkende kracht zijn ingetrokken zowel de studiefinanciering als het reisrecht terugbetaald worden.

Voor *onterecht* reizen is in de 1e maand de boete € 75,00 per halve maand, daarna € 150,00 per halve maand. Deze moet ook (terug)betaald worden.

• Bijzondere omstandigheden (medisch en niet-medisch)

In bepaalde gevallen kan een beroep gedaan worden op bijzondere omstandigheden.

Hierbij wordt onderscheid gemaakt in de volgende indicaties:

1. van tijdelijke aard
2. van structurele aard
3. tijdens de studie verworven of verergerende chronische ziekte of handicap
4. tijdens diplomatermijn uitkering via Wajong

Hierna volgt een uitwerking van deze indicaties:

1. Van tijdelijke aard

Hieronder wordt verstaan: bijzondere omstandigheden, lichamelijke, zintuiglijke of andere functiestoornissen, van tijdelijke aard. Bewijsvoering(*) zie onder.

probleem	oplossing
Het diploma kan niet binnen de diplomatermijn worden gehaald	verlenging van de diplomatermijn met de duur van de bijzondere omstandigheid
Het afsluitend examen kan niet met goed gevolg worden afgerond binnen het aantal jaren van de prestatiebeurs	één jaar prestatiebeurs extra (of 6 maanden bij een AD opleiding), uitsluitend bij medische omstandigheden

2. Van blijvende aard

Hieronder wordt verstaan: bijzondere medische omstandigheden, lichamelijke, zintuiglijke of andere functiestoornissen, van structurele aard, chronische ziekte en handicap. Bewijsvoering(*) zie onder.

probleem	oplossing
Het afsluitend examen kan niet binnen de diplomatermijn met goed gevolg afgelegd worden	Verlenging van de diploma-termijn met een termijn van 5 jaar
Het afsluitend examen kan niet met goed gevolg worden afgerond (ook niet na een verlenging van de diplomatermijn)	prestatiebeurs wordt omgezet in een gift
Het afsluitend examen kan niet met goed gevolg worden afgerond binnen het aantal jaren prestatiebeurs	één jaar prestatiebeurs extra (of 6 maanden bij een AD opleiding), uitsluitend bij medische omstandigheden

3. Tijdens de studie verworven of verergerende chronische ziekte of handicap

Bewijsvoering(*) is een verklaring van de arts en van de onderwijsinstelling.

probleem	oplossing
Moet een andere studie gaan volgen	Er ontstaat een nieuwe aanspraak op de studiefinanciering zonder dat er rekening wordt gehouden met de al genoten studiefinanciering. De prestatiebeurs voor de oude opleiding wordt definitief een gift

NB Pijnlijk is het 'nieuwe stelsel' voor de student die door bijzondere omstandigheden na een aantal jaren naar een andere studie moet gaan: zijn beurs wordt definitief in gift omgezet, maar zijn ontvangen lening blijft lening. Die lening is nu een veel groter bedrag dan in het oude stelsel.

4. Tijdens diplomatermijn tenminste 80% arbeidsongeschikt in de zin van Wajong

Hierbij is aangeleverd bewijs van de Wajong beschikking voldoende. De student kan zelfstandig deze aanvraag doen (formulier op de site van DUO)

probleem	oplossing
80% arbeidsongeschikt geworden in de zin van de Wajong	prestatiebeurs wordt omgezet in een gift

(*) Dit formulier moet zijn ondertekend door student, arts en onderwijsinstelling bij medische en door student en onderwijsinstelling bij niet medische aard.

Bij het zich voordoen van een bijzondere omstandigheid kan de student een verzoek voor toepassing uitzondering prestatiebeurs indienen. Bij een bestaan-de bijzondere omstandigheid kan dit zelfs met terugwerkende kracht tot 1 september 2019.

De student dient dit verzoek in met het formulier (P):

“Verzoek om een voorziening prestatiebeurs bij arbeidsongeschiktheid of bijzondere omstandigheden”.

De arts beoordeelt of er sprake is van bijzondere medische omstandigheid van tijdelijke of blijvende aard, terwijl de *studentendecaan HO of studiebegeleider MBO* (een tekenbevoegd persoon, geregistreerd bij DUO) verklaart dat de student niet in staat is examen met goed gevolg af te ronden binnen het aantal jaren prestatiebeurs, of dit diploma niet kan halen binnen de diplomatermijn, of geen gebruik kan maken van de herkansingsregeling.

• Geen lening

Een student HO komt bij een 4-jarige opleiding na vier jaar in aanmerking voor een rentedragende lening als hij nog niet is afgestudeerd. Wil hij geen schuld maken, dan vraagt hij geen lening aan. Hij maakt dan geen schuld maar blijft recht houden op het Studentenreisproduct. Dit recht is beperkt tot 5 jaar (studieduur + 1 jaar).

• Studieduur

Elke student heeft in principe recht op 7 jaar Studiefinanciering, bestaande uit 4 jaar prestatiebeurs en 3 jaar lening. Deze (rentedragende) lening bedraagt maximaal € 963,59 per maand. Voor specifieke opleidingen wordt de prestatiebeurs verlengd tot de langere cursusduur (en korter bij kortere officiële opleidingsduur).

(letterlijk staat in de wet, dat de duur van de prestatiebeurs met een maand wordt verlengd voor iedere 5 studiepunten (naar boven afgerond), die een masteropleiding boven de 60 studiepunten telt).

Een geslaagde MBO-student kan nog wel 1 of 2 jaar Studiefinanciering krijgen voor een Specialistenopleiding.

Afhankelijk van het behaalde diploma wordt de prestatiebeurs geheel of gedeeltelijk omgezet in een gift.

De verdeling is als volgt:

Duur van de opleiding	Studiefinanciering	Gift	lening
2 jaar (o.a. AD)	7 jaar	2 jaar	5 (2+3) jaar
3 jaar	7 jaar	3 jaar	4(1+3) jaar
4 jaar	7 jaar	4 jaar	3 jaar
5 jaar	8 jaar	5 jaar	3 jaar
6 jaar	9 jaar	6 jaar	3 jaar

Stapt een student van een 2-jarige opleiding naar een 4-jarige opleiding, dan heeft hij recht op totaal 4 jaar prestatiebeurs en kan daarna nog 3 jaar een lening krijgen.

Omgekeerd geeft problemen: stapt een student na het eerste jaar van een 4-jarige opleiding over naar een AD opleiding, dan heeft hij recht op 2 jaar prestatiebeurs en 5 jaar lening. Omdat hij al 1 jaar bij de 4-jarige opleiding heeft gebruikt, heeft hij bij de 2-jarige opleiding recht op 1 jaar prestatiebeurs en moet het tweede jaar zelf in zijn inkomen voorzien of lenen.

• Vijf of meer jaar Studiefinanciering HO

Studenten krijgen voor een aantal studierichtingen 5 jaar prestatiebeurs (i.p.v. de normale 4 jaar). In het algemeen is het zo, dat dan na een 3-jarige bachelor opleiding een 2-jarige master wordt gedaan. Voor de Studiefinanciering telt de wettelijke opleidingsduur. Het zijn veelal studies in de techniek, geneeskunde, filosofie en theologie. Hieronder staat een overzicht van mogelijkheden:

Nominale Studieduur	Aanvullende Beurs	Reisrecht	Totale Stufi
hbo-bachelor + hbo-master (4+1)	5 jaar	6 jaar	8 jaar
hbo-bachelor + 1-jarige wo-master (4+1)	4 jaar	5 jaar	7 jaar
hbo-bachelor + 2-jarige wo-master (4+2)	5 jaar	6 jaar	8 jaar
wo-bachelor + 1-jarige wo-master (3+1)	4 jaar	5 jaar	7 jaar
wo-bachelor + 2-jarige wo-master (3+2)	5 jaar	6 jaar	8 jaar
wo-bachelor + 3-jarige wo-master (3+3)	6 jaar	7 jaar	9 jaar

• Twee jaar Studiefinanciering voor een aantal opleidingen (Associate Degree)

In het HBO bestaat een aantal 2-jarige opleidingen, die een Associate Degree-diploma geven. Bij behalen van het diploma wordt 2 jaar prestatiebeurs in gift omgezet. Omzetting van de prestatielening in gift voor een AD-opleiding kan alleen gebeuren na schriftelijk verzoek. Stuur een ondertekend verzoek, met (gewaarmerkte) kopie diploma en cijferlijst (met vermelding van BSN) naar:

Adres: DUO, Verzoek omzetting prestatiebeurs, Postbus 50021 9702 BA Groningen

Kortgeleden zijn de AD opleidingen erkend als zelfstandige opleidingen. Daarbij is bepaald, dat bij verlenging prestatiebeurs (zie boven) bij een associatie degree de verlenging 6 maanden betreft ipv 12 maanden. De kwijtschelding betreft de helft van € 1.292,66 (bedrag 2020). Op termijn worden ook de AD opleidingen automatisch omgezet bij behalen van het diploma.

- **Hardheidsclausule (toch een aanvullende prestatiebeurs bij omstandigheden met ouders)**

De hardheidsclausule luidt:

"Onze Minister kan voor bepaalde gevallen de wet buiten toepassing laten of daarvan afwijken voor zover toepassing gelet op het belang dat deze wet beoogt te beschermen, zal leiden tot een onbillijkheid van overwegende aard."

Bij DUO zijn formulieren voor aanvraag van 'buiten beschouwing laten van inkomen van een ouder'. Bij het toekennen van Studiefinanciering moet het verzamelinkomen van de ouder(s) bekend zijn. Juist hier kunnen problemen ontstaan, daarom wordt in de volgende gevallen vaak wel de Aanvullende Beurs betaald, t.w.:

1. er is een ernstig onverzoenlijk conflict tussen ouder(s) en kind over meer dan alleen geldzaken
2. het ouderlijk gezag van één van de ouder is beëindigd.
3. ouder erkent het kind niet
4. er is geen contact sinds het 12e jaar van het kind
5. de vastgestelde alimentatie is tenminste 12 aaneengesloten maanden oninbaar
6. verblijfplaats van de ouder(s) is onbekend
7. de student is als vluchteling naar Nederland gekomen zonder ouder(s)

Is de student onwetend geweest van de mogelijkheden bij voornoemde situaties, dan kan hij alsnog bij de DUO een beroep doen op de hardheidsclausule met terugwerkende kracht van twee jaar.

1. Ernstig onverzoenlijk conflict

Onder een ernstig onverzoenlijk conflict wordt verstaan een langdurig verbroken relatie als gevolg van geestelijk of lichamelijk geweld of meningsverschil over geloofsovertuiging, waardoor de gezinssituatie ontwricht is.

Het conflict mag niet uitsluitend een financieel karakter hebben.

Buiten de verklaring van student en van een onafhankelijke instantie (b.v. RIAGG of decaan) vraagt DUO ook een verklaring van betrokken ouder.

De student kan DUO verzoeken deze verklaring bij de ouder op te vragen. Tevens kan de student DUO verzoeken het verzamelinkomen van deze ouder bij de belastingdienst op te vragen, zodat hij geen contact hoeft te leggen.

Blijkt er inderdaad sprake te zijn van een ernstig conflict dan wordt het verzamelinkomen van deze ouder(s) buiten beschouwing gelaten.

2. Het ouderlijk gezag is beëindigd

Als van een ouder het gezag is beëindigd, dan zendt de student een verklaring van de rechtbank naar de DUO. Het verzamelinkomen van deze ouder wordt dan buiten beschouwing gelaten.

3. Kind is nooit door een ouder erkend

Staan op de geboorteakte alleen de persoonsgegevens van één ouder, dan wordt de VOB alleen met het verzamelinkomen van deze ouder berekend (dan is de bijdragevrije voet € 32.782,08 (nieuwe stelsel) of € 36.577,46 (oude stelsel, MBO)).

Om aan te tonen dat een student niet door de vader is erkend, wordt een van de volgende bewijsstukken gevraagd:

- voor een in Nederland geboren student moet een recent gewaarmerkt afschrift van de geboorteakte worden ingezonden. Deze akte is te verkrijgen bij de afdeling burgerzaken van de gemeente waar de student is geboren,
- voor een niet in Nederland geboren student moet een uittreksel van de gemeentelijke basisadministratie worden ingezonden, waaruit blijkt wie de ouders zijn.

Mocht later bij een huwelijk van de moeder het kind door de stiefvader worden erkend, dan wordt de VOB berekend op grond van het verzamelinkomen van beide ouders. Wordt dit huwelijk ontbonden dan blijft bij de berekening van de VOB voor dit kind toch het verzamelinkomen van de stiefvader tellen.

4. Geen contact sinds het twaalfde jaar

Heeft de student sinds zijn 12e jaar geen contact meer met zijn ouder, dan wordt het inkomen van deze ouder buiten beschouwing gelaten. Ook hier moet de student een verklaring van een onafhankelijke derde (b.v. RIAGG of decaan) aan DUO overleggen.

5. De kinderalimentatie is oninbaar

Zodra de student 18 jaar wordt heeft hij zelf recht op de kinderalimentatie. Weigert de ouder te betalen, dan kan de student in aanmerking komen voor de Aanvullende Beurs. Deze alimentatie moet al een jaar echt oninbaar zijn. Hierbij moet een verklaring worden toegevoegd van de instantie die zich bezighoudt met het innen van de alimentatie (b.v. Landelijk Bureau Onderhoudsbijdragen).

6. Het adres van een ouder is onbekend

Is het adres van een ouder onbekend, dan gaat de DUO aan de hand van het laatst bekende adres deze ouder opsporen. Vindt de DUO het adres van deze ouder, dan wordt alsnog zijn verzamelinkomen opgevraagd en doorberekend op de aanvullende (prestatie)beurs.

Is deze ouder echter onvindbaar, dan wordt zijn inkomen buiten beschouwing gelaten.

• De ouders zijn hertrouwd of wonen samen

Als ouders hertrouwd zijn of samenwonen met een nieuwe partner, dan moet elke ouder apart voor zijn kinderen uit de vorige relatie de berekening maken als ware zij niet hertrouwd of samenwonend.

Is uit de nieuwe relatie een kind geboren, dan moeten de ouders voor dit kind apart de berekening van een tweeoudergezin maken.

Bijvoorbeeld:

Een weduwe met 1 kind hertrouwt. Uit dit huwelijk wordt 1 kind geboren.

Is het verzamelinkomen van de moeder b.v. € 23.000,00 per jaar, dan wordt haar VOB voor het eerste kind negatief.

Berekening: $€ 23.000,00 - € 36.577,46 = € -13.577,46 \times 26\% = € -3.530,14$ p/jaar, d.i. $€ -294,18$ p/maand : 2 (aantal kinderen) = $€ -147,09$ (VOB wordt dan op € 0 gesteld).

Haar VOB voor het tweede kind is positief $(€ 23.000,00 - € 18.288,73 = € 4.711,27 \times 26\% = € 1.224,93$ p/jaar, d/i $€ 102,08$ p/maand : 2 = $€ 51,04$.

Het eerste kind heeft recht op de gehele Aanvullende Beurs en het tweede kind heeft recht op de Aanvullende Beurs minus de VOB van de moeder van € 51,04 en minus de eventuele VOB van de vader (let wel: vader heeft officieel 1 kind).

Adopteert de vader het eerste kind, dan moet voor de VOB de berekening van een tweeoudergezin worden uitgevoerd.

• De aanvullende (prestatie)beurs lenen

Ongeacht het inkomen van de ouder kan de student (oude stelsel) of student mbo de gehele of gedeeltelijke Aanvullende Beurs lenen.

1. Heeft hij alleen recht op de basisbeurs, dan kan hij de aanvullende financiering geheel rentedragend (0,00% voor de komende tijd, later mogelijk weer hoger) lenen.
2. Heeft hij recht op de basisbeurs en een gedeeltelijke Aanvullende Beurs i.v.m. korting door de VOB, dan kan hij dit bedrag van de VOB lenen.

De student kan zelf de hoogte van de lening bepalen tot de maximale Aanvullende Beurs in zijn geval.

• Kinderalimentatie en Studiefinanciering

Omdat de alimentatieregeling niet overvloedt in de regeling Wet Studiefinanciering of andersom, kan de alimentatie betalende ouder het volgende overwegen:

- of deze ouder betaalt het afgesproken of door de rechter bepaalde bedrag aan kinderalimentatie tot het kind 21 jaar wordt,
- of deze ouder betaalt, na overleg met het kind (+ Raad van Kinderbescherming) het door DUO berekende bedrag aan VOB tot het eind van de studie van het kind.

• Gescheiden ouders

Hierbij dient een onderscheid te worden gemaakt tussen de volgende twee categorieën:

Student jonger dan 21 jaar

De ouder van een student jonger dan 21 jaar is onderhoudsplichtig.

De DUO vraagt het verzamelinkomen van de ouder op en berekent aan de hand van het verzamelinkomen van deze ouder de eventuele VOB: dit bedrag wordt

dan op de Studiefinanciering gekort. Mocht de ouder noch de kinderalimentatie, noch de VOB betalen, dan staat er nog een tijdrovende en emotionele weg open: de student kan tegen zijn ouder gaan procederen!

Student ouder dan 20 jaar (zie ook het voorgaande!)

De alimentatie betalende ouder betaalt, in overeenstemming de regels geen alimentatie meer na het bereiken van de 21-jarige leeftijd van deze student, maar alleen de eventuele VOB.

• Buitenlandse studenten en het collegegeld(krediet)

Buitenlandse studenten kunnen in aanmerking komen voor het *collegegeldkrediet* (een lening dus) als ze aan de volgende voorwaarden voldoen:

1. de nationaliteit bezitten van een EU- of EER-land
2. een opleiding in Nederland volgen die onder de Studiefinanciering valt
3. tussen de 17 en 30 jaar oud zijn
4. op grond van de nationaliteitsregels niet in aanmerking komen voor het totale pakket studiefinanciering
5. een rekeningnummer hebben dat voldoet aan de eisen van IBAN (in de praktijk zijn dit nagenoeg alle bankrekeningen binnen de EU)

Voor het aanvragen van het collegegeldkrediet voor deze groep buitenlandse studenten is een speciaal aanvraagformulier beschikbaar: "Aanvraag collegegeldkrediet voor studenten uit EU/EER-landen".

• Wijzigen van gegevens of aanvraag

Het doorgeven van wijzigingen kan op verschillende manieren.

- Door inloggen op de DUO-site. Hiervoor is DigiD met sms-functie nodig.
- Met het formulier Wijzigingen Student, via de www.duo.nl/formulieren (als online wijzigen niet lukt).
- Bij een servicekantoor of servicebalie van DUO (na afspraak). Men kan gegevens opvragen en dan direct de juiste wijziging invullen op een formulier Wijzigingen Student.

Wijzigingen via telefoon, brief of e-mail zijn niet mogelijk.

• Termijnen en uitbetaling van de Studiefinanciering

De berekening van de Studiefinanciering gebeurt per kalenderjaar. De normbedragen worden dan ook per kalenderjaar aangepast.

De uitbetaling van de Studiefinanciering is maandelijks (data zie site DUO). De Studiefinanciering wordt gestort op de bankrekening van de student.

De Studiefinanciering moet in de laatste week van de maand betaald zijn.

Mocht er een (onredelijke) stagnatie van de uitbetaling van de Studiefinanciering optreden, meld dit dan zo snel mogelijk bij een Servicekantoor.

• Het beëindigen van de Studiefinanciering

Diploma behaald/examen gedaan.

Elke examenkandidaat heeft recht op studiefinanciering tot en met de maand waarin de Examencommissie het examenresultaat bekend maakt. Normaliter wordt de student op dat moment ook uitgeschreven.

Er bestaat er recht op SF t/m de maand waarin de student wordt uitgeschreven. (NB: wordt de student uitgeschreven op exact 1 juli dan bestaat recht op studiefinanciering t/m juni tenzij in Bron de diplomadatum ook valt op 1 juli). In de zomer is dit vaak het eind van het studiejaar (studiejaar MBO loopt t/m juli, HO t/m augustus).

Uitzondering hierop vormt de kandidaat die doubleert of naar een vervolgopleiding gaat. Hij heeft recht op een overbrugging.

Enkele opleidingen hebben verplichte stage geroosterd in juli en/of augustus.

Dan kan Studiefinanciering doorlopen tot eind augustus. De voorwaarden zijn:

1. de student staat als voltijd student ingeschreven t/m 31 augustus
2. de student moet verplicht stage lopen in juli en augustus
3. de student krijgt zonder deze stage geen diploma

Gelet op artikel 2.7 lid 1 Wsf2000, de specifieke afspraken met de MBO-instellingen over de uitschrijfdatum en de koppeling daaraan van de diplomadatum, geeft een uitschrijving in het beroepsonderwijs (MBO) op de eerste dag van de maand, tezamen met een diplomadatum op diezelfde dag, wél recht op studiefinanciering over die betreffende maand. ***Om onduidelijkheden te voorkomen adviseert DUO Examencommissies om geen uitslagen bekend te maken op de 1e dag van een maand.***

De overbruggingsregel

Gaat een examenkandidaat MBO van 18 jaar of ouder doorstuderen aan een dagschool dan wordt dit bij voorkeur vóór 1 juni aan de DUO doorgegeven.

De overbruggingsregel kan voor elk moment van het jaar worden aangevraagd.

De overbrugging is maximaal 4 maanden.

Deze overbrugging geldt ook voor overgang van MBO naar HBO en voor de overgang van VO naar Deeltijd VAVO, MBO of HO.

Bijvoorbeeld: in oktober besluit een MBO-student te stoppen om per 1 februari een nieuwe studie te beginnen. Hij kan dan overbrugging aanvragen en krijgt dat voor de maanden november, december en januari.

Pas op: Als deze student de nieuwe studie niet begint, dan moet hij de ontvangen overbrugging terugbetalen inclusief een bedrag voor het Studentenreisproduct!

Tussentijds beëindigen van een opleiding

Wanneer een student stopt met zijn studie, dan eindigt de betaling van de Studiefinanciering in dezelfde maand. Bepalend is het moment van uitschrijven bij

de school of universiteit. Uitschrijven *op* de eerste van een maand betekent, dat de student *die maand* als uitgeschreven geldt.

De student moet zelf zijn uitschrijving doorgeven aan de DUO en binnen 5 werkdagen na afloop van de laatste maand van Studiefinanciering zijn Reisvoorziening stoppen. Hij mag in de nieuwe maand niet met het reisrecht reizen!

Tijdelijke onderbreking van de studie

Wordt een studie onderbroken voor bijvoorbeeld een jaar au-pair, dan begint de periode te tellen voor de terugbetaling van de rentedragende lening (schuld).

Gaat bijvoorbeeld iemand na het eindexamen MBO in juli werken en een jaar later -in september- naar het HBO dan heeft hij de maanden januari t/m augustus (zijnde 8 maanden) van de aanloofphase (van 24 maanden) van terugbetaling van de MBO-studieschuld verbruikt.

Na afronding van de HBO studie heeft hij 2 soorten schuld t.w. de MBO-schuld met een aanloofphase van terugbetaling van $(24-8=)$ 16 maanden en de HBO-schuld met een vrijstellingsperiode van terugbetaling van 24 maanden.

Na de onderbreking van de studie kan de student weer Studiefinanciering krijgen, via het doorgeven van een **wijziging** (*niet opnieuw een aanvraag doen!*).

• Stage en Studiefinanciering

Tijdens een stageperiode in binnen- of buitenland ontvangt de student normaal de Studiefinanciering.

Ontvangt betrokken stagiair een vergoeding/inkomen, zie dan "eigen inkomen en Studiefinanciering".

Een student aan de zeevaartschool ontvangt tijdens zijn stage de Studiefinanciering voor uitwonenden. Deze student moet zijn eigen of ouderlijk adres als correspondentieadres opgeven en het adres van de rederij als woonadres. Ook kan deze student iemand machtigen om tijdens zijn afwezigheid zijn zaken te behartigen. Een machtigingsformulier is via de site van DUO en bij het servicekantoor verkrijgbaar.

• Terugbetalen van de schuld

Rente

Over de (prestatie)lening moet rente worden betaald. Bij de berekening maakt men gebruik van de zgn. annuïteit.

Het rentepercentage geldt voor 5 aaneengesloten kalenderjaren.

De rentepercentages zijn de volgende:

jaar	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Percentage	2,39	1,50	1,39	0,60	0,81	0,12	0,01	0,00	0,00	0,00	0,00

De rente wordt per maand berekend; de rente gaat elke maand direct in.

Aflossing

De student hoeft zijn studieschuld niet direct af te lossen. Als de studiefinanciering stopt, begint op 1 januari van het volgende jaar de aanloophase. Dit is een periode van 2 jaar waarin nog niet hoeft terugbetaald te worden. De rente loopt tijdens deze fase wel door. Na de aanloophase van 2 jaar start de afloophase.

De afloophase begint dus vanaf de maand januari van het 3^e jaar na de beëindiging van de studie.

In het nieuwe stelsel HO is de looptijd van de aflossing 35 jaar. Er wordt dan een aflossing betaald van 4% van het toetsingsinkomen. De aflossing wordt steeds berekend na een draagkrachtmeting.

De looptijd van de aflossing is 15 jaar voor MBO studenten (*en voor het oude stelsel HO*). Er wordt, bij een lage schuld, een bedrag rond de € 50 per maand afgelost. Dit kan bij hogere schuld bv. € 40.000 oplopen tot rond € 350 (12% van het toetsingsinkomen). Het is mogelijk op grond van geringe draagkracht een verlaging van het maandbedrag aan te vragen.

Men mag direct na de beëindiging van de studie met de aflossing beginnen.

Aflossvrije periode (Jokerjaren)

Het is mogelijk tijdelijk opschorting van terugbetaling aan te vragen (tot maximaal 5 jaar, zonder opgave van redenen). Dan wordt de aflossingsperiode dus $35 + 5 = 40$ jaar in het nieuwe stelsel en $15 + 5 = 20$ jaar voor MBO studenten en in het oude stelsel.

Te veel ontvangen

Heeft een student teveel Studiefinanciering ontvangen dan ontvangt hij een bericht, waarin staat hoe groot de (rest)schuld is; hierbij is een acceptgiro gevoegd om de schuld in één keer te betalen.

Wordt hiervan geen gebruik gemaakt dan wordt de schuld omgezet in een rentedragende lening. De rente begint te lopen op de eerste van de maand na omzetten.

Aflossen naar draagkracht

De aflossing vindt plaats naar gelang de draagkracht van de debiteur. De draagkracht wordt jaarlijks vastgesteld.

De draagkracht wordt vastgesteld aan de hand van het inkomen (van 2 jaar voor de meting, dus in 2020 het verzamelinkomen van 2018).

Net als bij de berekening van de VOB kan ook hier het peiljaar verlegd worden bij een (verwachte) terugval in inkomen van minstens 15%.

Bij de berekening van de draagkracht wordt rekening gehouden met het verzamelinkomen, het alleenstaand-ouder zijn en het hebben van een partner, die ook studieschuld heeft. Op het verzamelinkomen wordt de draagkrachtvrije voet in mindering gebracht. De draagkracht is 4% (nieuwe stelsel) of 12% (student MBO en oude stelsel HO) van het inkomen boven de draagkrachtvrije voet.

Kwijtschelding schuld

Na 35 jaar (40 jaar met maximaal uitstel door inzetten van de aflosvrije periode, nieuwe stelsel) resp. 15 jaar (20 jaar met uitstel) is de schuld normaal gesproken afgelost. Het eventuele restant van de schuld vervalt op dat ogenblik (onder een aantal voorwaarden).

Bij overlijden van de debiteur gaat de (nog resterende) schuld te niet.

- **Kwijtschelding (deel van) aanvullende beurs**

Over de eerste 5 of 12 maanden

De eerste 5 maanden (HO) of 12 maanden (MBO) van de aanvullende beurs wordt altijd als gift uitbetaald en levert dus geen schuld op.

Over de volgende maanden

In bepaalde omstandigheden (wat inkomen betreft) is het mogelijk om ook de aanvullende beurs, die over de 6^e en volgende maanden (HO) en over de 13^e en volgende maanden (MBO) is uitbetaald, kwijtgescholden te krijgen.

Het inkomen van de aanvrager (alleenstaand) moet dan minder dan 1,5 maal het belastbaar minimumloon (ongeveer € 32.146) bedragen.

Samen met partner minder dan 2 maal het belastbaar minimumloon (ongeveer € 42.861). De kwijtschelding wordt lineair verminderd tot 0 bij een inkomen van 2 maal resp. 2,5 maal het belastbaar minimumloon.

Er wordt in het 4e jaar na afloop van de laatste uitbetaling Studiefinanciering gekeken of iemand aan de voorwaarden voldoet (dit doet de DUO automatisch). Wie voldoet krijgt een informatiepakket en aanvraagformulier toegestuurd.

- **Privé-opleidingen**

De student die onderwijs volgt aan een privé-opleiding die valt onder de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderwijs (WHW), komt in aanmerking voor de Studiefinanciering of Tegemoetkoming Deeltijders.

Bij niet aangewezen opleidingen of studierichtingen ontvangen studenten geen Studiefinanciering.

- **Controle**

DUO controleert de juistheid van de gegevens die belangrijk zijn voor de hoogte van de uit te keren Studiefinanciering en toeslagen.

Gecontroleerd wordt of de student wel recht heeft op:

- Uitwonendenbeurs (voor MBO en HO Oude Stelsel)
- één-oudertoeslag

en of de volgende gegevens correct zijn:

- eigen verzamelinkomen (al dan niet opgegeven, voor MBO en HO Oude Stelsel)
- verzamelinkomen van de ouder(s)
- inschrijving opleiding en datum einde studie
- MBO-student niveau 1 en 2.

DUO heeft de beschikking over het Burgerservicenummer (of zo nodig het onderwijsnummer) van de student. Mocht een BSN ontbreken dan wordt dit bij betrokkene opgevraagd.

Mocht er een beduidend verschil worden ontdekt tussen het door de student en het door de belastingdienst opgegeven verzamelinkomen zal DUO betrokkene benaderen.

Van elke MBO student, niveau 1 en 2, wordt gecontroleerd (via BRON) of hij echt de opleiding op niveau 1 of 2 volgt.

Uitwonendencontrole Zie bij MBO Studiefinanciering.

Controle verzamelinkomen student (MBO en HO Oude Stelsel)

In de maand waarin controle plaatsvindt wisselt per jaar, afhankelijk van de capaciteit bij DUO.

- **Reisvoorziening (OV-reisrecht of studentenreisproduct)**

Het Studentenreisproduct voor HO-studenten geldt voor nominale studieduur + 1 jaar.

Het Studentenreisproduct voor de MBO student geldt voor de studieduur + 3 jaar (max. 7 jaar).

Voor de MBO student niveau 1 of 2 is het Studentenreisproduct een gift.

Met het Studentenreisproduct heeft de student recht op vrij (of met korting) reizen met trein, tram, metro of bus in Nederland.

De student moet er een persoonlijke OV-chipkaart voor hebben en zijn reisrecht daarop laden. ***Meer informatie op www.studentenreisproduct.nl en aanvraag chipkaart op www.ov-chipkaart.nl.***

Er kan een keuze gemaakt worden uit weekrecht en een weekendrecht.

Checklist voor nieuwe studenten:

1. Studiefinanciering aanvragen.
2. Persoonlijke OV-chipkaart regelen (www.ov-chipkaart.nl).
3. Het Studentenreisproduct aan de persoonlijke OV-chipkaart koppelen.
4. Het Studentenreisproduct op de OV-chipkaart zetten. Dat gebeurt bij een ophaalautomaat. Dit kan vanaf 2 weken voordat het reisproduct ingaat.
5. Reizen: steeds wel in- en uitchecken bij iedere vervoerder. Gratis reizen tijdens de gratis uren en op saldo (met korting) tijdens de meeste andere uren.

Het **weekrecht** geeft *gratis* reizen van maandag 04.00 uur tot zaterdag 04.00 uur en Goede Vrijdag (behalve op feestdagen en van 16 juli 04.00 uur tot 16 augustus 04.00 uur), *korting* van zaterdag 04.00 uur tot maandag 04.00 uur, *korting* op feestdagen van 04.00 uur tot 04.00 uur de volgende dag en *korting* van 16 juli 04.00 uur tot 16 augustus 04.00 uur. Buiten genoemde uren geldt het volle tarief.

Het **weekendrecht** geeft *gratis* reizen van vrijdag 12.00 uur tot maandag 04.00 uur, *gratis* reizen op feestdagen (vanaf 12.00 uur de dag er voor, als het gaat Goede Vrijdag, Koningsdag, Bevrijdingsdag en Hemelvaartsdag) en met

korting op maandag vanaf 04.00 uur, op dinsdag tot en met donderdag vanaf 09.00 uur en op vrijdag van 09.00 tot 12.00 uur. Daarbuiten geldt de volle prijs.

De keuze tussen week- en weekendrecht kan worden gemaakt op de site www.duo.nl. Per kalenderjaar mag tweemaal van soort product worden **gewisseld** (ook via www.duo.nl); dit mag niet in de periode van 1 mei tot 1 september. Tussen de wissel moet 2 maanden zitten. Wisselen is gratis. Op tijd wisselen is nodig, want het duurt 3 tot 5 dagen voor de wissel klaarstaat in de ophaalautomaat.

Als de reisvoorziening niet voldoet, is in de volgende gevallen compensatie mogelijk:

- **Veerboot:**
Is een student thuiswonend en betaalt hij per maand meer dan € 30,00 aan kosten voor de veerboot om op school, instituut of universiteit te komen, dan kan hij maandelijks een vergoeding voor veerpontkosten boven € 30,00 krijgen. Hij kan dit aanvragen via MijnDUO of met een formulier.
- **Niet tijdig op school of stage door OV:**
Komt een thuiswonende student ten minste 12 keer per maand door het openbaar vervoer te laat op de onderwijsinstelling of op stage of kan hij na school of stage niet meer thuis komen, dan ontvangt betrokkene een vergoeding van € 98,72 per maand.
(Hierbij moet de afstand school-woonadres meer dan 10 km zijn. En er wordt gekeken naar de vroegste verbinding met een halte of station op max. 10 km van het woonadres.) Voor uitwonende studenten geldt deze regeling ook voor het stage-adres.

De tegemoetkoming moet binnen 2 maanden, nadat betrokkene hiervoor in aanmerking komt, zijn aangevraagd met het formulier "Aanvraag Vergoeding extra reiskosten studenten reisproduct"

Kan een gehandicapte student i.v.m. zijn handicap geen gebruik maken van het openbaar vervoer, dan kan hij mogelijk een vervoersvoorziening krijgen via de WMO (Wet maatschappelijke ondersteuning).

De student, die een volledige opleiding volgt op een buitenlandse onderwijsinstelling, krijgt automatisch geen Reisvoorziening, maar een vergoeding van € 98,72 per maand. Wordt er wel prijs gesteld op het Studentenreisproduct, dan kan deze aangevraagd worden via Mijn DUO of een formulier. De vergoeding komt dan te vervallen.

Ook de student, die voor een Nederlandse studie een deel van de studie (bv. stage, minstens een maand) in het buitenland (ook buiten Europa) doet, kan een keuze maken tussen Reisvoorziening en vergoeding. Zodra hij de vergoeding ontvangt moet het Studentenreisproduct zijn gestopt.

Bij thuiskomst vraagt hij zijn Reisvoorziening weer aan. Hij kan dit ook door zijn ouder of vertegenwoordiger van te voren laten aanvragen.

Deze regeling geldt ook voor studenten van de zeevaartschool, die hun stage op zee doorbrengen.

In de tabel staat een aantal problemen kort aangegeven, met de actie en het resultaat er bij:

Problemen met reisrecht → www.duo.nl

Problemen OV-chipkaart → www.ov-chipkaart.nl

Probleem	ondernem de volgende actie	resultaat
wisselen	Inloggen op www.duo.nl Wisselen aanvragen	na 3-5 werkdagen staat wisseling klaar in ophaalautomaat
reisrecht te laat	Vul formulier Schadevergoeding Studentenreisproduct (zie site) in	schadeloosstelling van € 75,00 per ½ maand
Einde studie	Zet reisrecht zelf stop, bij een ophaalautomaat , en controleer na paar dagen Doe dit voor of op de 10 ^e kalenderdag van de maand, reis in die maand niet! Behoud de OV-chipkaart en vraag kortingkaart NS aan (aanbieding)	bij te laat inleveren boete van € 75,00 per ½ maand (eerste maand). Volgende maanden € 150,00 per ½ maand. <i>Alleen als er gereisd is met het Reis-product</i>
Reisrecht te laat gestopt	betaal de acceptgirokaart of maak gebruik van de betalingsregeling	
min. 12 dgn p/maand te laat op school	Print verzoek toepassing Hardheidsclausule OV kaart formulier (Ho) van site, invullen en opsturen	€ 98,72 Vergoeding per maand
meer dan € 30,00 per maand veerpontkosten	Formulier vergoeding extra reiskosten invullen en opsturen	kosten boven € 30,00 per maand worden vergoed
vergoeding ivm studie of stage in buitenland	Aanvraag OV-vergoeding buitenland invullen en opsturen	€ 98,72 vergoeding per maand
kaart kwijt of gestolen	bel 900-0980 (gebruikelijke belkosten) laat je kaart blokkeren en vraag of je nieuwe kaart moet aanvragen	binnen een week nieuwe kaart, reizen voor eigen rekening
kaart defect?	Check eerst saldo op kaart: negatief? opladen. Ander probleem? Ga naar balie van OV-bedrijf	binnen een week nieuwe kaart
Vergeeten uit te checken	Ga naar verkoop- of infopunt van OV-bedrijf waarmee gereisd werd	Mogelijk restitutie
Kaart van ander gevonden?	Inleveren bij een balie van een OV-bedrijf of kosteloos opsturen onder vermelding van 'gevonden OV-chipkaart' naar: Klantenservice OV-chipkaart Antwoordnummer 8000 3800 TL Amersfoort	Geen beloning
Onterecht bedrag afgeschreven?	Ga naar verkoop- of infopunt van OV-bedrijf waarmee gereisd werd	Mogelijk restitutie
Verhuizen	Geef nieuw adres zowel aan DUO als aan Klantenservice OV-chipkaart door	Adres gewijzigd

- **Studiefinanciering en inkomstenbelasting**

De Studiefinanciering wordt niet als inkomen gezien, zodat hierover geen belasting hoeft te worden betaald.

Studiekosten kunnen sinds 1 juli 2015 geen aftrekpost meer vormen (van site van belastingdienst):

Studiejaar 2015/2016 en later

*U kunt de kosten voor deze studiejaar **niet** aftrekken als u deze hebt betaald na 30 juni 2015. Hebt u de kosten betaald voor 1 juli 2015? Dan mag u deze wel aftrekken.*

Op de site van de belastingdienst (www.belastingdienst.nl) kan de toelichting "Studiekosten of andere scholingsuitgaven" gevonden worden.

- **Overlijden van student of ouder**

Het overlijden van een Nederlandse student in Nederland wordt in principe automatisch door de BRP aan de DUO doorgegeven. Is er voor de student recht op restitutie lesgeld, dan wordt dit automatisch overgemaakt op het rekeningnummer waarvan de betaling voor het lesgeld gedaan is.

Woonde de student of ouder in het buitenland of is hij in het buitenland overleden, neem dan altijd *contact op met DUO en vraag naar de afdeling CMPO*. (telefoonnummer 050- 599 81 20 of mail cmpo@duo.nl).

Bij overlijden van de student of debiteur gaat de schuld te niet. Nabestaanden lossen een studieschuld dus nooit (verder) af.

- **Studiefinanciering voormalige Antillen (WSF BES)**

DUO voert de taken op het terrein van Studiefinanciering, Tegemoetkoming studiekosten en bekostiging uit op de BES-eilanden.

Het studiefinancieringsstelsel voor Caribisch Nederland (Bonaire, Sint-Eustatius en Saba) is vastgelegd in de Wet studiefinanciering BES (WSF BES). Deze wet regelt de studiefinanciering voor studenten met de Nederlandse nationaliteit die in Caribisch Nederland wonen en voor studenten met een andere nationaliteit dan de Nederlandse die ten minste tien jaar in Caribisch Nederland hebben gewoond. Indien zij ervoor kiezen te gaan studeren in de Caribische regio of in de Verenigde Staten en zij tevens voldoen aan de overige voorwaarden die de WSF BES stelt, kunnen zij aanspraak maken op studiefinanciering-BES. De studiefinanciering-BES bestaat uit een prestatiebeurs, een lening of beide. De regering kiest ervoor het 'nieuwe stelsel HO' niet in te voeren in Caribisch Nederland.

Studenten uit Caribisch Nederland die in Europees Nederland een opleiding in het hoger onderwijs gaan volgen vallen wel onder het nieuwe stelsel HO.

Zij ontvangen, net als de andere studenten in Europees Nederland, namelijk gewoon studiefinanciering op grond van de WSF 2000.

Studie in Nederland

Voor inwoners van CN (= Caribisch Nederland = Bonaire, Sint-Eustatius en Saba), Aruba, Curaçao en St. Maarten is er de mogelijkheid om Studiefinanciering in *Nederland* te krijgen, net als iedere (andere) Nederlandse student. Daarbovenop is een opstarttoelage verkrijgbaar van maximaal rond 8200 USD (deels prestatiebeurs, rond 2700 USD, deels lening, rond 5500 USD) voor reiskosten naar Nederland en specifieke (inrichtings)kosten in Nederland (zie voor de opstarttoelage www.rijksdienstcn.com).

Zie voor meer informatie: <https://www.duo.nl/particulier/studiefinanciering-aanvragen/aanvragen-vanuit-de-antillen.jsp>

Studie in Caribisch gebied of Verenigde Staten

Voor inwoners van Caribisch Nederland is er Studiefinanciering Caribisch Nederland mogelijk. Hiermee kan een student studeren in het Caribisch gebied of in de Verenigde Staten.

Zie voor meer informatie over deze Studiefinanciering op www.rijksdienstcn.com onder Onderwijs, Studiefinanciering (hier zijn voorwaarden, aanvraagprocedure, maandbedragen in dollars en terugbetalingsregelingen te vinden).

7. Tegemoetkoming Deeltijders (en voltijders >30 jaar)

Levenlanglerenkrediet	67
Tegemoetkoming deeltijders (mavo, havo, vwo)	68
Leraren.....	70
Tegemoetkoming leraren	70
Leraren- en Instructeurs MBO-beurs.....	71
Subsidies Korte scholingstrajecten vo, Cultuurbegeleider po en Bewegingsonderwijs po	72

• Levenlanglerenkrediet

Kort samengevat: dit is collegegeldkrediet voor >30 jaar en ook voor MBO Bol.

Het lenen van les- of collegegeld is mogelijk voor de volgende groepen:

1. deeltijdstudenten in het hoger onderwijs (<30 jaar, bekostigd en niet-bekostigd onderwijs);
2. studenten die een tweede studie willen volgen, na het behalen van een HBO bachelor of WO master (ook onder de 30 jaar);
3. studenten aan voltijd- en duaal hoger onderwijs (die geen recht meer hebben op studiefinanciering), en 30 jaar of ouder zijn;
4. studenten aan een beroeps-opleidende leerweg in het mbo die 30 jaar of ouder zijn op het moment van aanvang van hun studie.

Het aanvragen van een Levenlanglerenkrediet kan tot de leeftijd van 55 jaar is bereikt en voor maximaal 4 jaar (met verlenging bij deeltijd of langere nominale studieduur). De terugbetaling gaat in 15 jaar. Bij hoger collegegeld kan meer geleend worden: tot maximaal 5x het wettelijk collegegeld (= maximaal € 10.715,00).

Voor opleidingen bij de Open Universiteit (en andere niet bekostigde onderwijsinstellingen, die modules aanbieden) is een andere regeling opgesteld, omdat er niet per tijd wordt gestudeerd, maar per module. Het te verkrijgen krediet wordt dan berekend naar het aantal studiepunten dat per module behaald kan worden.

Aanvragen van Levenlanglerenkrediet kan bij DUO.

• **Tegemoetkoming deeltijders (Mavo, Havo, Vwo)**

Tegemoetkoming Deeltijders is bedoeld voor leerlingen, die rechtstreeks staan ingeschreven bij het VAVO (Voortgezet Algemeen Volwassenen Onderwijs). De voorwaarden en bedragen staan hieronder vermeld.

N.B. Scholieren, die door hun school voor voortgezet onderwijs uitbesteed zijn aan het (deeltijd)VAVO (via de Rutte-regeling), hebben door inschrijving in het dagonderwijs recht op Tegemoetkoming Scholieren (zie hiervoor H3).

VAVO-scholieren die via de rijksregeling rechtstreeks en voltijd staan ingeschreven aan een 1- of 2-jarige mavo (vmbo), havo of vwo-opleiding (of een combinatie), kunnen aanspraak maken op Tegemoetkoming Scholieren.

De VAVO-school geeft voltijd of deeltijd in BRON aan.

Voltijd zijn geeft recht op Tegemoetkoming Scholieren, maar ook lesgeldplicht. Het lesgeld bedraagt € 1.168,00 p/jaar (vanaf 1-8-2020 € 1.202,00).

*Zij ontvangen een rekening voor lesgeld via de inschrijving in BRON en kunnen dit in één keer of in 9 termijnen betalen. Ook kan een derde het lesgeld vol-
doen.*

Voorwaarden Tegemoetkoming Deeltijders en cursusgeld

De scholier kan onder bepaalde voorwaarden in aanmerking komen voor Tegemoetkoming Deeltijders:

1. op 1 oktober van het studiejaar 18 jaar zijn.
2. in principe de Nederlandse nationaliteit hebben. Zo niet, zie H1.
3. een deeltijd opleiding volgen voor het diploma mavo, havo of vwo (ook bij een particuliere opleiding) of 30 jaar of ouder zijn en voltijd mavo, havo of vwo studie volgen.

De scholier mag **geen** recht hebben op Studiefinanciering of Tegemoetkoming Scholieren.

Deeltijd VAVO-scholieren zijn cursusgeld plichtig: € 0,77 (per 1-8-20 € 0,79) per 45 lesminuten, dus 1 lesuur per jaar (40 lessen van 45 minuten) kost de scholier € 30,80 (per 1-8-20 € 31,60)

Inkomen van de student

Heeft de deeltijdstuderende in het cursusjaar 2019/20 een inkomen over 2017 van minder dan € 35.318,33 (2020/21 over 2018 minder dan € 35.763,02) en de opleiding duurt ten minste 40 weken per studiejaar dan komt hij in aanmerking Tegemoetkoming Deeltijders.

Let wel, het inkomen van de partner van een VAVO-leerling telt mee!

Bedragen

De Tegemoetkoming Deeltijders bestaat uit een tegemoetkoming in het cursusgeld en een tegemoetkoming in de schoolkosten. Als criterium wordt gebruikt het aantal lesminuten per week.

Ligt het aantal lesminuten per week tussen 270 en 540 minuten, dan heeft een student maximaal recht op de tegemoetkoming in:

cursusgeld:	€ 246,40	(per 1-8-20: € 252,80)
schoolkosten:	<u>€ 215,75</u>	(per 1-8-20: € <u>219,44</u>)
totaal:	€ 462,15	(per 1-8-20: € 472,24)

Is het aantal lesminuten per week 540 of meer, dan heeft hij recht op de tegemoetkomingen in de:

cursusgeldbijdrage:	€ 369,60	(per 1-8-20: € 379,20)
schoolkosten:	<u>€ 320,23</u>	(per 1-8-20: € <u>325,71</u>)
totaal:	€ 689,83	(per 1-8-20: € 704,91)

Bij tussentijdse veranderingen (zoals stoppen met de opleiding of vermindering van aantal vakken) wordt de tegemoetkoming naar rato aangepast.

Deeltijders schriftelijke opleidingen

Voor studenten die een schriftelijke opleiding volgen voor het mavo-, havo- of vwo- diploma, hanteert de DUO een afwijkende regeling.

Per vak dat de cursist volgt worden 135 lesminuten berekend. Volgt iemand bijvoorbeeld les in 4 vakken, dan wordt dit totaal 540 lesminuten (4x135); deze cursist kan dan aanspraak maken op de maximale tegemoetkoming, te weten € 689,83 .

Aanvragen

De tegemoetkoming kan men aanvragen met het aanvraagformulier Tegemoetkoming Deeltijders. Voor het cursusjaar 2019/20 kan dit nog t/m 31 juli 2020. Het aanvraagformulier Tegemoetkoming Deeltijders is te vinden via www.duo.nl, scholier, een deeltijdopleiding volgen.

Tegemoetkomingen via de gemeente

Studerenden (met een beperking) kunnen mogelijk in aanmerking komen voor Individuele Studietoelage, als het moeilijk is een bijbaan te hebben. Met een diploma op zak hebben jongeren met een beperking betere mogelijkheden op de arbeidsmarkt. De Individuele Studietoelage is maximaal € 3.827,- per jaar (info gemeente Zwolle 2019).

Deeltijdstuderenden t/m 30 jaar kunnen ook een bijdrage in de schoolkosten via de Bijzondere Bijstand van de gemeente aanvragen (per gemeente verschillend).

Van cursusgeldbijdrage naar lesgeld en omgekeerd

Stapt een cursist over van een opleiding met wettelijk cursusgeld over naar een opleiding met lesgeld (voltijd), dan kan de cursist het betaalde cursusgeld, over

het aantal maanden dat hij niet ingeschreven heeft gestaan, terugontvangen (terugbetaling per maand). (zie Uitvoeringsbesluit Les-en cursusgeldwet 2000). Schrijft een voltijd BOL student zich later in dan aan het begin het studiejaar, dan hoeft bij inschrijving op of na 1 november geen lesgeld betaald te worden over de verstreken maanden. Zie op <https://duo.nl/particulier/lesgeld/index.jsp> Als een student **overstapt** van **voltijd**- naar **deeltijd**onderwijs, BBL of deeltijd VAVO, dan wordt **lesgeld terugbetaald**, naar rato van het aantal maanden dat geen onderwijs wordt gevolgd.

• Leraren

Tegemoetkoming leraren

Als in een lerarenopleiding voor een student, zij-instromer of contractant Studiefinanciering niet (meer) mogelijk is, is onder voorwaarden Tegemoetkoming Leraren te verkrijgen.

Het recht op deze tegemoetkoming geldt voor maximaal 24 maanden. Dit recht moet binnen 48 maanden gebruikt worden.

Aanvragen van de Tegemoetkoming Leraren, voor het einde van het studiejaar, wordt gedaan met een formulier op www.duo.nl.

Wijzigingen worden doorgegeven aan DUO per e-mail (tlo@duo.nl).

Voorwaarden

De tegemoetkoming leraren kan worden toegekend aan:

1. studenten, zij-instromers of contractanten, die een eerstegraads of tweedegraads lerarenopleiding VO of BO of Pabo doen, of een bevoegdheid halen via een PDG-traject (pedagogisch-didactisch getuigschrift) en
2. geen recht op studiefinanciering hebben, en
3. de Nederlandse nationaliteit hebben, anders zie H1 (één uitzondering: verblijfsdocument I geeft wel recht op Tegemoetkoming Leraren).

Inkomen van de student

Het verzamelinkomen van de student mag niet hoger zijn dan € 35.318,33 in 2017 om de volledige tegemoetkoming te krijgen. Daarboven neemt de tegemoetkoming langzaam af. Bij sterke daling van het inkomen kan het peiljaar verlegd worden.

Bedragen

De tegemoetkomingen per cursusjaar zijn:

- cursusgeldbijdrage: € 567,23 (per 1-8-20 € 567,23)
- schoolkosten € 748,43 (per 1-8-20 € 761,23).

Als de cursus korter duurt dan een heel schooljaar, dan wordt de tegemoetkoming naar rato verstrekt.

Leraren- en Instructeurs MBO-beurs

Deze beurs is een subsidie voor leraren en instructeurs MBO, die werken (of niet langer dan 12 maanden geleden gewerkt hebben) aan een door het Ministerie van OCW bekostigde school. Deze beurs is bedoeld voor de leraar of instructeur om kennis uit te breiden of te verdiepen.

Het subsidiebedrag Lerarenbeurs is voor het jaar 2019-2020 al verlaagd tot ruim € 82 miljoen. Voor 2020 is voor nieuwe aanvragen opnieuw een verlaging:

Het kabinet trekt deze regeerperiode € 460 miljoen extra uit voor de aanpak van het leraar-rentekort. Een deel van dit bedrag (€ 28,5 miljoen in 2020) is afkomstig van het budget voor de Lerarenbeurs. Daarom is er in 2020 € 49,5 miljoen beschikbaar voor de Lerarenbeursen (in plaats van € 78 miljoen). Voor alle herhaalaanvragen (aanvragen voor een 2e of 3e studiejaar) is in 2020 voldoende budget beschikbaar. Alle leraren die al een opleiding gestart zijn met de Lerarenbeurs, kunnen deze dus met de beurs vervolgen of afmaken. Het budget voor de Lerarenbeurs voor leraren die in 2020 willen starten met een bachelor- of masteropleiding (nieuwe aanvragen), zal hierdoor beperkt zijn. De aanvragen worden toegekend op volgorde van binnenkomst.

Vergoeding voor leraren en instructeurs

De leraren- of instructeurs-beurs vergoedt (deels) de kosten voor:

1. cursus- of collegegeld
(max. € 7000,- voor wettelijk of instellingscollegegeld),
2. studiemiddelen en reiskosten
(max € 350,- voor elk van deze posten).

Vergoeding voor werkgevers

De werkgever kan een vergoeding krijgen voor de vervanging van de studerende leraar tijdens het studieverlof.

De leraar komt in aanmerking voor:

- bachelor, premaster of schakeltraject: 160 klokuren per jaar (4 uur per week)
- master: po 320 (8), vo 240 (6), mbo 240 (6), hbo 320 (8)

De instructeur MBO komt in aanmerking voor 160 klokuren per jaar (4 uur per week) voor een AD- of bacheloropleiding.

Bij een deeltijdaanstelling is het aantal uur naar verhouding.

Studie

De lerarenbeurs is bedoeld voor een reguliere bachelor- of masteropleiding of voor een korte opleiding die gericht is op het verwerven van extra bekwaamheden.

Perioden

Voor de Lerarenbeurs is de periode van 1 juli 2017 t/m 1 april 2022.

Voor de Instructeurs MBO-beurs is de periode van 1 juni 2019 tot 1 april 2014.

Aanvragen

Het aanvragen van een lerarenbeurs is in 2020 mogelijk van 1 april t/m 30 juni.

Voor de Instructeursbeurs MBO is de periode van 1 april t/m 31 mei.

Het aanvragen gaat digitaal op de site www.duo.nl.

De regeling is een structurele subsidieregeling met een plafond. Toekenning vindt plaats *op volgorde van binnenkomst* van de aanvraag.

Verdere informatie

Een belangrijke voorwaarde aan de lerarenbeurs is, dat er jaarlijks ten minste 15 studiepunten behaald moeten worden.

Uitgebreide informatie daarover is te vinden op de site van de DUO. Contact is mogelijk via lerarenbeurs@duo.nl of 050-5999099 (ma, wo, do 9-5 uur)

Gevolgen brexit

De brexit heeft geen gevolgen voor leraren die *nu al* gebruikmaken van de lerarenbeurs. Voor het studiejaar 2020-2021 kan nog een nieuwe aanvraag voor studie in het Verenigd Koninkrijk gedaan worden. Vanaf 2021 kan voor een studie in het VK alleen nog een 2e of 3e aanvraag doen.

Subsidies

Korte Scholingstrajecten vo, Cultuurbegeleider po, Bewegingsonderwijs po

Er zijn 3 subsidie regelingen voor de komende jaren:

Voor de jaren 2017 tot en met 2020 is er subsidie mogelijk voor *korte scholingstrajecten* voor leraren po of anderen, die overwegen leraar voortgezet onderwijs te worden.

Beschikbaar is voor 2018 de scholingskosten tot een max. van € 6000,- per aanvraag en voor 2019 en 2020 80% van de scholingskosten met een max. van € 6000,- (met enkele uitzonderingen).

Voor de jaren 2017 t/m 2020 is er subsidie mogelijk voor een opleiding tot *Cultuurbegeleider*. Hiervoor is beschikbaar per leraar het cursusgeld tot een max. van € 3000,-, voor studiemiddelen € 175,- en voor reiskosten € 300,-. Daarnaast kan het bevoegd gezag voor max. 72 uur subsidie krijgen voor de kosten van de vervanging van de leraar.

Voor de jaren 2019 en 2020 is er (opnieuw) subsidie mogelijk voor de opleiding Bewegingsonderwijs, voor leraren in het po. De subsidie bedraagt per leraar max. € 3000,-, voor studiemiddelen max. € 350,- en voor reiskosten max. € 350,-. Er is géén subsidie mogelijk voor vervangingskosten.

De subsidieregelingen worden aangevraagd bij DUO (zie site www.duo.nl bij leraren).

Contact is mogelijk via 050-5999099 (ma, wo, do 9-5 uur) of korteschoolingstrajecten@duo.nl, cultuurbegeleider@duo.nl, resp. bewegingsonderwijs@duo.nl.

8. STUDEREN IN HET BUITENLAND

met Nederlandse Studiefinanciering

Brexit	73
Europass	73
Deel van de studie bij buitenlands HO	73
Volledige studie bij buitenlands HO (met extra voorwaarden)	73
Studeren aan buitenlands MBO	75
Omzetten prestatiebeurs in gift bij buitenlandse opleiding	75
Informatie over studeren in het buitenland	75
Studiefinanciering voormalige Antillen (o.a. BES, Bonaire, St. Eustatius, Saba)	75

• Brexit

Brexit heeft **geen gevolgen** voor het recht op 'meenemen' van studiefinanciering. Het maakt voor de Nederlandse studiefinanciering namelijk niet uit of binnen of buiten de EU gestudeerd wordt. Kijk voor meer informatie op rijksoverheid.nl.

• Europass

De organisatie Europass is door de Europese Commissie in het leven geroepen om mobiliteit bij studeren en werken te vergemakkelijken. Dit wordt bereikt door internationaal dezelfde formats te (gaan) gebruiken voor documenten, die een rol spelen bij studie en werk.

Deze documenten zijn: Europass CV, Europass taalpaspoort, Europass mobiliteit, Europass Certificaatsupplement en Europass diplomasupplement.

Daarnaast is er de Europass mobiliteitswizard, die allerlei links bevat over leren en werken in Europa. Informatie is te vinden op www.Europass.nl.

• Deel van de studie bij buitenlands HO

Als een deel van de studie of een stage in het buitenland wordt gedaan, maar onderdeel is van een gewone Nederlandse studie, dan loopt de studie gewoon door. De student kan voor die periode kiezen om het Studentenreisproduct te behouden ofwel daarvoor een vergoeding te ontvangen (zie H6, Reisvoorziening).

• Volledige studie bij buitenlands HO

Met ingang van 1 september 2007 is het mogelijk om met Nederlandse Studiefinanciering te studeren (overal) in het buitenland. Alle normale voorwaarden gelden voor Studiefinanciering in het buitenland (leeftijd, nationaliteit en voltijdopleiding). Zie hiervoor HO Studiefinanciering.

Binnen drie maanden na het begin van de buitenlandse studie moet een door de onderwijsinstelling gewaarmerkt bewijs van inschrijving zijn opgestuurd naar de DUO (adres zie onder).

Er gelden nog enkele *aanvullende voorwaarden*. Deze zijn:

- actuele band met Nederland
- geen recht op een buitenlandse studietoelage
- voldoende kwaliteit van de opleiding.

Actuele band met Nederland (3 uit 6 eis)

De student moet een actuele band met Nederland hebben. Daarvan wordt uitgegaan, als de student tenminste drie jaar rechtmatig in Nederland heeft gewoond in de zes jaren voorafgaand aan de studiefinanciering in het buitenland (*hierbij telt de studietijd met studiefinanciering niet mee*).

Er geldt een uitzondering voor:

- De student of zijn ouders die voor een Nederlandse overheidsorganisaties in het buitenland werkt of heeft gewerkt (o.a. uitgezonden in diplomatieke dienst, bij NAVO, voor de EU in Brussel)
- De student die al in het buitenland studeerde. Voor hem wordt de 3 uit 6 eis toegepast op het moment van aanvang van de studie.
- Komt de student uit een ander EER-land dan Nederland of uit Zwitserland en voldoet de student aan de nationaliteitsvereiste dan geldt de 3 uit 6 eis niet
- Is de student Nederlander, maar woont de student in een ander EER-land (dan Nederland) of in Zwitserland en kan de band met Nederland worden aangetoond, dan kan de student alsnog in aanmerking komen voor meeneembare studiefinanciering.

Kijk voor de precieze regels op <https://duo.nl/particulier/studiefinanciering-buitenland/volledige-opleiding-in-het-buitenland.jsp>.

Geen recht op buitenlandse studiefinanciering

De student, die recht heeft op een toelage van een buitenlandse overheid, heeft geen recht op Nederlandse Studiefinanciering.

Kwaliteit van de opleiding

Om voor Studiefinanciering in aanmerking te komen moet de buitenlandse opleiding vergelijkbaar zijn in kwaliteit met de Nederlandse. Dat is niet van alle opleidingen bekend. Ook is de kwaliteit moeilijker vast te stellen in andere taalgebieden. Een opleiding, die niet opleidt tot een diploma (een non-degree-opleiding) geeft geen recht op Studiefinanciering.

De Nuffic heeft inmiddels voor de DUO voor een aantal landen beschrijvingen opgesteld van het onderwijssysteem ter plaatse. Deze lijsten staan op de Landenlijst op www.duo.nl (bij student hbo of universiteit, buitenland).

Voor de overige landen wordt onderscheid gemaakt in 3 categorieën:

1. De landen op het Europese continent (m.n. de EU en EER-landen). Deze hebben een op Nederlands systeem lijkend onderwijssysteem, met een verdeling in HBO en WO en een bachelor-master structuur. Studiefinanciering wordt in principe toegekend.
2. De landen in het Engelse taalgebied, zoals Verenigd Koninkrijk, Australië, Verenigde Staten, Canada, Ierland enz. Deze landen kennen geen onderscheid tussen HBO en WO. Daardoor is de kwaliteit en het niveau moeilijker te bepalen. Daarnaast kan de student relatief veel kiezen aan vakken, waardoor kwaliteit en niveau pas achteraf te bepalen zijn.
3. Overige landen. Bij deze landen is kwaliteit en niveau moeilijker te bepalen. Bij redelijk vermoeden van voldoende kwaliteit en niveau wordt studiefinanciering toegekend.

Voor beoordeling van deze opleidingen heeft Nuffic een richtlijn samengesteld, zie www.duo.nl. Achteraf, bij de omzetting n.a.v. het diploma, vindt de *definitieve bepaling* plaats (waarbij een onaangename verrassing dus niet uitgesloten is).

• Studeren aan buitenlands MBO

Een MBO studie met Nederlandse studiefinanciering kan gevolgd worden aan instellingen in België (Nederlandstalige opleidingen in Vlaanderen en Brussel), Duitsland, Frankrijk, Spanje, het Verenigd Koninkrijk en Zweden.

En er zijn enkele unieke Europese opleidingen, waarvoor studiefinanciering mogelijk is.

Ook het aanvragen van Studiefinanciering buitenland gaat via inloggen op Mijn-DUO. Na aanvragen beoordeelt DUO of voor de gevraagde opleiding Studiefinanciering verstrekt wordt.

Bij afwijzing kan in een bezwaarschriftprocedure alsnog toekenning volgen.

• Omzetten prestatiebeurs in gift buitenlandse opleiding

De student is zelf verantwoordelijk voor het aanleveren van het behaalde diploma bij de DUO. Dit is nodig voor de omzetting van de prestatiebeurs in een gift. Pas na de inlevering van het diploma is het mogelijk om tot omzetting van de prestatiebeurs in gift over te gaan.

Stuur een door de betreffende onderwijsinstelling gewaarmerkte kopie van het diploma naar:

DUO, Verzoek omzetting prestatiebeurs, Postbus 50021, 9702 BA Groningen

De student krijgt bericht over de omzetting in de maand januari na het behalen van het diploma of het stoppen met de studie.

De student kan iemand machtigen om tijdens zijn verblijf in het buitenland zijn zaken te behartigen (zie de DUO site voor een machtigingsformulier).

• Informatie over studeren buitenland

Meer informatie over studeren in het buitenland is te verkrijgen via

www.studeermeteenplan.nl of www.wilweg.nl.

Voor HO staat er veel informatie op de site van Nuffic, www.epnuffic.nl.

Voor Beroepsonderwijs staat er veel informatie op de site van de S-BB Samenwerking Beroepsonderwijs Bedrijfsleven', zie o.a.

<https://www.s-bb.nl/> bij Studenten, Wat is mijn diploma waard, en www.cs.s-bb.nl .

• Studiefinanciering voormalige Antillen (w.o. BES, Bonaire, St. Eustatius, Saba)

DUO voert de taken op het terrein van studiefinanciering, tegemoetkoming studiekosten en bekostiging uit op de BES-eilanden. Vanaf 1 augustus 2011 wordt gewerkt met een speciale wet, Wet Studiefinanciering BES, zie www.duo.nl .

Zie ook het einde van H6.

9. NIEUWE REGELINGEN

Al ingevoerd:

1. Per 1 januari 2020

-De *Kinderbijslag* blijft voor 16-en 17-jarige studenten HO (naast SF) bestaan.

Komend:

1. Veranderingen per 1 augustus 2020:

-Het *lesgeld* bij het MBO en VAVO wordt verhoogd tot € 1.202,00.

2. Veranderingen per 1 september 2020:

-Het collegegeld bij hoger onderwijs wordt verhoogd tot € 2.143,00

-De *tijdelijke Regeling Voorziening Leermiddelen* voor studenten < 18 uit minimezinnen, die in 2017 is ingevoerd, is in ieder geval met een jaar verlengd. Het wetsvoorstel om te komen tot een *studiefonds MBO* is in behandeling.

-*Associate Degree programma's* zijn omgezet tot aparte AD opleidingen, met een nominale opleidingsduur van 2 jaar (de Wet is ingegaan per 1-1-2018). Bij studieovertraging kan een verlenging van de prestatiebeurs aangevraagd worden van 6 maanden. Dit is nu geregeld in de systemen van DUO (bij bachelor opleidingen in HBO en WO is de verlenging 12 maanden).

3. Veranderingen per 1 januari 2021:

-*Studietoelage* voor student met medische beperking overal € 300 per maand. Gemeenten kunnen al studenten (met studiefinanciering) die niet kunnen bijverdienen een studietoelage toekennen. Het bedrag verschilt nu per gemeente. De studietoelage per maand is straks overal hetzelfde. Daarnaast zal ook de aanvraag- en toekenningprocedure gelijk worden getrokken. De uitvoering van de individuele studietoelage blijft bij gemeenten. Zij mogen alvast vooruitlopen op de wetswijziging die per 1 januari 2021 ingaat.

4. Veranderingen voorzien per nog vast te stellen datum:

-*Instelling Mbo-studentenfonds*

1. De instelling treft voorzieningen voor de financiële ondersteuning studenten, die door een bijzondere omstandigheid studieovertraging hebben opgelopen of naar verwachting zullen oplopen.

2. De bijzondere omstandigheden, bedoeld in het eerste lid, zijn:

-ziekte, zwangerschap en bevalling, een handicap of chronische ziekte,

-bijzondere (familie)omstandigheden,

-het lidmaatschap van een studentenraad.

3. Voorts komt een student voor ondersteuning in aanmerking indien de student onvoldoende financiële middelen heeft voor de bekostiging van onderwijsbehoeften, waarover de student geacht wordt zelf te beschikken.

A.

Aangewezen onderwijs:

- Aangewezen onderwijs lijst 23
- Tegemoetkoming scholieren 17

Aanvragen:

- Kinderbijslag 15
- Tegemoetkoming Deeltijders 69
- Tegemoetkoming scholieren 22
- Studiefinanciering 34

Aanvullende Beurs:

- alimentatie 45
- conflict ouders 55
- HO 38
- kind niet erkend 55
- MBO 29
- onafhankelijk ouder 57
- onbekend adres ouder 56
- uit de ouderlijke macht 55

Adoptief ouders 19, 27, 32, 36, 38, 42

Afkortingen 8

Afstuderen 49, 72

Alimentatie - Studiefinanciering 45

Alvast studeren 18

Asielzoeker 42

Associate Degree 53

B.

Basisbeurs 28, 42

Basislening nieuwe stelsel 35

Basistoelage Tegemoetk. scholieren 19

Beëindigen Studiefinanciering 49

Berekening:

- Studiefinanciering 29, 37, 41
- Tegemoetkoming scholieren 20 e.v.

Beroep 7

Bezoekadressen DUO en SVB 7

Bezwaar 7

BBL 10, 32, 69

BOL 24, 27, 48, 67, 69

Brexit 72, 73

Buitenland:

- afstuderen 75
- Caribisch Nederland 65
- collegegeldkrediet 35, 38, 43, 57
- Europass 73
- mbo 75

Buitenlander 5, 42

Bijzondere bijstand – deeltijdstudent 69

Bijzondere omstandigheden: 22, 33, 50

- medisch 51

- niet medisch 51

- structurele aard 51

- tijdelijke aard 51

- Studiefinanciering 50

BRP 19, 22, 26, 41, 65

C.

Caribisch Nederland Stufi 65

Collegegeld: 6

Collegegeldkrediet 35, 38, 43, 57

Collegegeldkrediet buitenland 57

Controle

- inkomen student 61

- uitwonende 28, 41

Curacao studiefinanciering 65

Cursusgeldbijdrage deeltijders 68

D.

Deeltijdstuderende 67

Deeltijdstuderende en bijz. bijstand 69

Diplomatermijn 25, 48, 51

Duaal student 49

E.

Eenoudergezin 49

Einde studie 33, 48, 49, 61, 64

Europass 73

F.**G.**

GBA zie BRP

Geen wettelijke vertegenwoordiger 22

Gedereguleerde lening 32, 39, 46

Gratis schoolboeken 17

H.

Hardheidsclausule -studiefinanciering 54

Hoger onderwijs:

- Kopopleiding leraar 45
- Tegemoetkoming Leraren 70
- Studiefinanciering 35

I.

Inkomen:

- Kinderbijslag kind 9, 10
- leerling – Tegemoetk. scholieren 23
- onderbreking Stufi 57
- onvoorzien hoog 50
- Tegemoetkoming deeltijders 67

J.

Jonge student 36

K.

Kinderbijslag: 9

- aanvragen 12
- bedragen 11
- buitenland 12
- eenmaal 11
- geen 11
- gescheiden ouders 12
- inkomen kind 10, 11
- onderwijs 10
- pleegkind 9
- tweemaal 11
- vakantiewerk 13
- weigerachtige ouder 12
- wijzigingen melden 12

Kindgebonden budget: 14

- begin en einde 15

- bedragen 15

- voorwaarden 14

Klachten 7

Kopopleiding leraren 41

L.

Lening gedereguleerde 32, 39, 46

Leraar kopopleiding 41

Lerarenbeurs 71

Leraren Tegemoetkoming 70

Lesgeld:

- Beroepsonderwijs MBO 25
- VAVO 20, 21
- Levenlanglerenkrediet 67

M.

Middelbaar Beroepsonderwijs: 25

- prestatiebeurs 28

N.

Nationaliteit 5

Nieuwe regelingen 76

O.

- Onderwijsbijdrage 6
- Ouder overleden Teg. Scholieren 22
- Ouder weigert: Teg. Scholieren 22
- Ouders: Ts. scholieren 19
- Overbrugging 22, 58
- Overlijden 65
- OV-reisrecht 62
 - buitenland 63
 - weekendabonnement 63
 - weekabonnement 62
 - zeevaartschool 63

P.

- Partner Teg. Scholieren ouder 19
- Peiljaar verleggen 23, 28, 43, 60, 70
- Pleegkind 9

R.

- Regels bij Studiefinanciering 48
- Reisvoorziening 24, 30, 36, 38, 45, 62
- Rentedragende. lening 22, 29, 31, 35, 52, 59, 60
- Rutte-regeling (samenw. VO-BVE) 17

S.

- Samenwerking VO-BVE (Rutte-reg.) 17
- Schriftelijke opl. Tegemoetk. deeltijders 69
- Schuld:
 - aflossen 60
 - meten draagkracht 60
 - terugbetalen 60
- Spijbelen: 22
- Stoppen met studie vóór 1 feb / 1 sep 49
- Studentenreisproduct 24, 30, 37, 45, 62
- Studeren in buitenland 73
- Studie tijdelijk onderbreken 59
- Studie tussentijds beëindigen 59

Studiefinanciering:

- Aanvullende Beurs MBO 29
- aanvullende Beurs HO 35, 43
- aanwezigheidsregistratie MBO 34
- Aflossen schuld 60
- Basisbeurs MBO 28
- Basisbeurs HO 44
- Basislening nieuwe stelsel 35
- beëindigen 58
- bijzondere omstandigheden 50
- budget MBO 29
- budget HO 37, 43
- buitenlandse student 5, 42, 57
- collegegeld HO 6
- controle 28, 41, 61
- hardheidsclausule 54
- inkomstenbelasting 65
- Kosten MBO 29
- Kwijtschelding Aanv. Beurs 61
- Lening MBO 29
- Lening HO 38, 45
- Lesgeld MBO 6
- Levensonderhoud 28, 37, 45
- maximaal MBO 29
- overlijden student / ouder 65
- reisrecht 62
- peiljaar 44
- prestatiebeurs MBO 28
- prestatiebeurs HO 44
- thuiswonend 28, 41
- uitwonend 28, 41

- Verzamelinkomen 5
- VOB MBO 30, 32
- VOB HO 38
- Voorwaarden en regels 48
- Studieduur 53
- Subsidies leraren 72

T.**Tegemoetkoming deeltijders:** 67

- aanvragen 69
- hoger onderwijs 67
- inkomen 68
- lerarenbeurs 71
- schriftelijke opleidingen 69
- tegemoetkoming leraren 70

Tegemoetkoming scholieren: 18

- aangewezen onderwijs 23
- aanvragen 22
- basistoelage 19
- berekening 21 e.v.
- geen ouder 22
- inkomen leerling 22
- maximale 21
- ouder overleden 22
- overbrugging 22
- peiljaar 23
- Rutte-regeling (samenw. VO-BVE) 17
- schoolkosten 20
- spijbelen 22
- voorbeeld 21 e.v.
- weigerachtige ouder 22
- Terugbetalen schuld 60

Thuiswonend:

- kinderbijslag 11
- tegemoetkoming scholieren 19
- studiefinanciering 27, 41
- Tussentijds beëindigen studie 59

U.**Uitbesteding VO naar VAVO** 17**Uitwonend:**

- Kinderbijslag 11
- studiefinanciering 27, 41
- tegemoetkoming scholieren 19

V.

- Vakantiewerk en kinderbijslag 13
- Verlegging peiljaar 23, 31, 38, 60, 70
- Verlaging inkomen ouders 23, 31
- Verzamelinkomen 5
- Vluchteling 5, 42

W.**Weigerachtige ouder:**

- Kinderbijslag 12
- Tegemoetkoming Scholieren 22
- Studiefinanciering 55
- Wettelijke vertegenwoordiger 19, 22

Z.

- Zieke student MBO 34
- Zorgverzekering 6
- Zomervakantiewerk en kinderbijslag 13

NVSNVL

De vereniging voor alle
begeleiders in het vo en mbo

Marlahoek 16-18
3511 LG Utrecht
T 030 - 760 97 60
E bureau@nvs-nvl.nl
I www.nvs-nvl.nl

52de DRUK 2020